HUNYADI MÁTYÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOM

BEVEZETŐ

1. Jogszabályi háttér 5.o.
2. Az intézmény alaptevékenységéről 6.o.

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

A) NEVELÉSI PROGRAM

I. Pedagógiai alapelveink 9.o.

II. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 14.o.

II/1. A nevelő – oktató munka céljai 14.o.

II/2. Feladataink megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák 20.o.

II/3. Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a Kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata 24.o.

II/4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 32.o.

II/5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 35.o.

II/6. Az iskola Egészségnevelési Programja 38.o.

II/7. Környezetnevelési Program 44.o.

II/8. Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok 51.o.

II/9. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek 54.o.

II/10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 55.o.

II/11. A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 57.o.

II/12. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 61.o.

II/13. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 63.o.

II/14 Az esélyegyenlőséget segítő tevékenységek 66.o.

II/14/1 Az IPR bevezetése 66.o.

II/14/2 A nemzeti, etnikai program megvalósítási lehetőségének megteremtése 72.o.

III. A tanulásban akadályozott tanulók fejlesztésének szervezeti formái és fejlesztési programja 76.o.

IV. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei 88.o.

V. A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő – oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 92.o.

VI. Informatikai stratégia 98.o.

B) HELYI TANTERV

I. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények 102.o.

II. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei 108.o.

III. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 109.o.

IV. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 114.o.

V. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése 114.o.

VI. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 120.o.

VII. A magasabb évfolyamra lépés feltételei 121.o.

VIII. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei 124.o.

C) A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program érvényességi ideje 125.o.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálat 125.o.

III. A pedagógiai program módosítása 125.o.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 126.o.

D) A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Mottónk:

EMBERSÉGET ÉS TUDÁST ADNI A FELCSEPEREDŐ VARSÁNYI GYERMEKEKNEK!

BEVEZETŐ

Pedagógiai programunkat:

2004-ben, a 243/2003.(XII.17.) Kormányrendelet 11.§ (1) szerint módosítottuk.

A program újabb felülvizsgálata és átdolgozása törvényi változások miatt vált szükségessé:

- Közoktatási törvény változásai
- A Nemzeti alaptanterv változásai (202/2007. (VII. 31.) Kormányrendelet)

A Közoktatási törvény és a NAT folyamatos módosításának okai:

- Az iskolákban tapasztalható oktatásközpontúság, „adatbázisok" tanítása az érzelmi nevelés, és a készségek fejlesztése helyett,
- A hátrányos helyzet növekedése az iskolai tanulmányok alatt,
- Az idegennyelv-tudás és az informatikai tudás hiánya

A Közoktatási törvény és a NAT módosításának célja:

- **Az egész életen át tartó tanulás képességének kialakítása**
- **Társadalmi esélyegyenlőség növelése**
- **Felesleges túlterhelés megszűntetése**
- **A felnőtt konstruktív életvitelhez szükséges kulcskompetenciák erősítése**

Az iskolákban folyamatosan követnünk kell ezeket a törvényi és társadalmi változásokat.

El kell fogadnunk azt is, hogy az iskola szolgáltató intézmény. Az oktatás piacosodik, gazdasági versenytényezővé válik. A piaci igények versenyképes tudást követelnek. Elvárják az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki:

- **konstruktív életvezetésre való igényt,**
- **folyamatos tanulásra és önfejlesztésre való igényt,**
- **a tolerancia képességét,**
- **kommunikációs és együttműködési képességeket,**
- **idegennyelvi kommunikáció képességét,**
- **kezdeményező és vállalkozói képességet.**

Az iskolának alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen. Ehhez állandóan figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

A Általános Iskola, értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

2. Az intézmény alaptevékenységéről

Az intézmény alaptevékenységét Varsány község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2007-ben határozta meg az intézmény új Alapító Okiratában az alábbiak szerint:

- Általános iskolai nevelés, oktatás, felzárkóztató oktatás,
- Tanulók napközis ellátása,
- Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése,
- Tanulók logopédiai képzése,
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása, nevelése,
- Fejlesztő pedagógiai oktatás, nevelés,
- Képesség – kibontakoztató és tehetséggondozó szakkörök működtetése.
- Az IPR bevezetése

A feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola, sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, logopédiai képzést, szakköröket, felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat működtet.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A 2007/2008-as tanévtől intézményünkben bevezettük az Integrációs pedagógiai programot, mely segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink nevelését, oktatását, felzárkóztatását.

A) NEVELÉSI PROGRAM

I. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

A nevelési program átdolgozása előtt - az alapelvek meghatározásához - tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- *tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,*
- *humanizmus, szeretet, elfogadás,*
- *becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,*
- *a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,*
- *önfegyelem, önismeret, példamutatás,*
- *pontosság, igényesség és kitartás a munkában,*
- *a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,*
- *önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,*
- *esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,*
- *derű, humor, mely átsegít a gondokon.*

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbiekben felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek mentén végezzük.

A Varsányi Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

   Ennek keretében:
   - A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk.
   - Intézményünkben a hátrányos megkülönböztetés tilalma érvényt kap.
   - A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
   - A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük.
   - Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük.
   - Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
   - Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
     - tanuló és tanuló,
     - tanuló és nevelő,
     - szülő és nevelő,
     - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink ***szellemileg, erkölcsileg*** és ***testileg*** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

   Ennek érdekében:
   - A tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt.
   - Iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
   - Az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk.
   - Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit.

- Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- Törekszünk a humánumra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre.
- Segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat.
- Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására.
- Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápolt kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

   Ennek érdekében:
   - Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal.
   - Igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők.
   - Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat.
   - Nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
   - humánus,
   - erkölcsös,
   - fegyelmezett,
   - művelt,
   - kötelességtudó,
   - érdeklődő, nyitott,
   - kreatív, alkotó,
   - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
   - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
   - gyakorlatias,

- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit.
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kultúrált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Alapelveink szem előtt tartásával fontos a kulcskompetenciák fejlesztése.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

Anyanyelvi kommunikáció
Idegen nyelvi kommunikáció
Matematikai kompetenciák
Természettudományos kompetenciák
Digitális kompetencia
Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
Szociális és állampolgári kompetenciák
Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetenciák
Esztétikai és művészeti kompetenciák

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

243/2003. (XII. 17.) kormányrendelet 8. §-a szerint új pedagógiai szakaszok meghatározására került sor.

Pedagógiai szakaszok:

Évfolyam	A nevelő–oktató munka szakaszai	Az egyes szakaszok részei
1 – 8. évfolyam	Az alapfokú nevelés – oktatás szakasza	**1-2.** évfolyam: bevezető szakasz **3-4.** évfolyam: kezdő szakasz
	Az általános műveltséget megalapozó szakasz	**5-6.** évfolyam: alapozó szakasz **7-8.** évfolyam: fejlesztő szakasz

II/1. A NEVELŐ – OKTATÓ MUNKA CÉLJAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.
Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésünket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt. Bűnmegelőzésre való felkészítés.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kultúrált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kultúrált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Céljaink és feladataink: (oktatási szakaszonként)

<u>Alsó tagozatunkon</u> az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában

(1-4 évfolyam)

Céljaink:

óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;

vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

a játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;

tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;

iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;

a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemviláguk gazdagodását;
adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

<u>Felső tagozatunkon</u> az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában

Céljaink:

folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az **érzékelés útján szerzett tapasztalat**aikhoz
- 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az **elvont fogalmi- és elemző gondolkodás**;

neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;

készítsük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;

a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;

teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;

tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;

terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;

fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	• Követelés • Gyakoroltatás. • Segítségadás. • Ellenőrzés. • Ösztönzés	• A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása. • Követelés. • Ellenőrzése. • Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	• Elbeszélés. • Tények és jelenségek bemutatása. • Műalkotások bemutatása. • ***A nevelő személyes példamutatása***	• ***A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében***. • A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	• Magyarázat, beszélgetés. • A tanulók önálló elemző munkája.	• Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. • Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- *Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint ötven százaléka – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)*
- *Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.*
- *Ismeri a kultúrált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés –és magatartásformákat.*
- *Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.*

II/2. FELADATAINK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZEREK ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

   - Iskolánkban a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulási problémákkal küzdő tanulók részére enyhén értelmi fogyatékosok oktatása biztosított.
   - Alsó tagozaton és felső tagozaton biztosítottak a felzárkóztató órák, melyek lehetővé teszik a tanulóknál, egyes tantárgyaknál mutatott lemaradás korrigálását.
   - Tanítási órákon a pedagógusok a differenciálás módszereit alkalmazzák, hogy az egyes tantárgyakból kiemelten teljesítő tanulók fejlesztése megtörténhessen.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat a község hagyományainak megőrzése, mint például a népviselet.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a,

  1848. március 15-e évfordulóján,

  karácsonykor, illetve

  a 8. osztályosok ballagásán.

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

c) Napközi otthon, tanulószoba. A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamokon napközi otthon, az 1-8. évfolyamokon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthoni csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.

d) Diákétkeztetés. A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít az intézmény.

e) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. illetve az 5-8. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók épességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.

- Lehetőséget biztosítunk minden évfolyamon a tehetséges gyermekek számára, hogy minden területen fejleszthessék tudásukat, biztosítjuk számukra a versenyeken való részvételt, valamint segítjük őket a felkészülésben.

- Biztosítjuk számukra az emelt szintű angol nyelvoktatást, mely azt jelenti, hogy a kötelező tanórán kívül legalább heti 2 órával megemeljük a tanórák számát. Az emelt szintű nyelvoktatásban részesülőknek biztosítjuk továbbá a nyelvtanuláshoz szükséges feltételeket (, taneszközök.)

- A tehetséggondozás másik fontos ága az informatika oktatás kiszélesítése. Az intézmény a tanulóknak biztosítja a kötelező tanórán felüli számítógépes ismeretekhez való hozzájutást (pl. informatika szakkör). Biztosítjuk a község tanuló korosztályának a számítógép és Internet használatot.

f) Iskolai sportkör. Az iskola minden tanulója tagja az iskolai diáksportkörnek. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban is iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

g) Szakkörök. Szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

h) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

j) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A látogatások csak akkor valósulnak meg, amennyiben a felmerült költségeket a szülők önkéntes alapon fedezik.

k) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház –és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

l) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után, lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép, stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

m) Hit –és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit –és vallásoktatást szervezhetnek. A hit –és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

n) Integrációs pedagógiai rendszer működtetése, mely lehetővé teszi a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének megteremtését., a hátrányok leküzdését.

II/3. ISKOLÁNK KIEMELT PEDAGÓGIAI ÉS OKTATÁSI TERÜLETEI ÉS A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉNEK KAPCSOLATA:

Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.
Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátíttatásával.
A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és videózással szemben.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a

természet- és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kultúrált párbeszédet, vitát folytatni.

A tanulókban növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk tanévenként legalább két alkalommal minden osztályban.

Angol nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.
A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.
Ennek érdekében:

- *A nyelvtanulás csoportbontásban történik*. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.
- Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás – valamint azt a lehetőséget, hogy tanulóink az negyedik osztálytól tanulják az angol nyelvet.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.
A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakköröket szervezünk különböző tematikával.
Igény szerint Pitman nyelvvizsga előkészítő tanfolyamot szervezünk.

Angliai tanulmányutat szervezünk érdeklődő tanulóink számára.
A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tétele érdekében.
Testvériskola keresésével, levelezéssel, valamint csereprogramok szervezésével kívánjuk szélesíteni a nyelvgyakorlás lehetőségét. Iskolánk a társadalmi és a szülői igényeknek megfelelő szintre kívánja emelni az angol nyelv oktatását.

Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése)

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.
A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk:

- Biztos számolási készség kialakítása
- Problémahelyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- Gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése
- Adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.
A felső tagozaton az 5-6. osztályban még inkább a nem szakrendszerű oktatás módszereivel folytatjuk az oktatást.
A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata.
Ennek a két alapkompetenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet felkészítés előz meg.
(Zrínyi, megyei versenyek, levelezős versenyek stb.)

Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.
Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy az informatika tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készségszintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számonkérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik a munka, ezért iskolánkban negyedik osztályban kezdődik az oktatás. Így nyolcadik osztályig (éves szinten) heti egy órában tanulják a tantárgyat a diákok. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.
Gondolni kell azokra a tanulókra is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára. Hasznos például, ha a községi könyvtárban két-három gép áll a gyerekek rendelkezésére, ezért kiemelt feladat a könyvtár és az informatika tantárgy szorosabb

együttműködése. A könyvtári gépekre érdemes különféle játékos, készségeket fejlesztő szoftvereket is telepíteni. A játékos oktató programok, CD-k a kezdeti bevezetésre kínálnak megfelelő megoldást. A kisebbek ezt más tantárgyak, vagy délutáni foglalkozások keretén belül vehetnék igénybe.

Művészeti nevelés (Esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)

A művészeti nevelés is elengedhetetlenül, kiemelkedően fontos területe iskolánknak. Nemcsak az impozáns külső-belső iskolai környezet, de községünk kulturális adottságai is utat jelölnek ki számunkra. Így ennek a területnek a felvállalása egyben helyi sajátosságaink kihasználása is.

Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is.
Pedagógusaink egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, kiállításaink, a versenyeken elért eredményeink tesznek tanúbizonyságot.

A művészeti nevelés területei:

- *Ének és tánc*

Látszólag két külön műfaj, de mégis ősidőktől fogva elválaszthatatlan egymástól, az emberek mindennapjait jellemezte. Köztudott a Kodály módszer elveinek alapján, hogy a zene és a tánc (különösen a népzene és a néptánc) a gyermek egészséges testi és mentális fejlődését alapozza meg. Naponta találkoztatnunk kell ezekkel a formákkal harmonikus fejlődése érdekében. Ha gyermekeink egyszerre énekelnek, játszanak, táncolnak, ezáltal több képességüket is fejlődik, ez különösen az alsó tagozaton meghatározó. Kielégíthető mozgásigényük, feszültségeik feloldódnak. A népi gyermekjátékok során fejleszthető a tiszta, szép magyar beszéd (irodalom, nyelvtan), a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség (magatartás), a versenyszellem (testnevelés), szerepjáték (színjátszás) viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés (ének-zene), kreativitás, leleményesség. A leglényegesebb: a magyar nyelvi-, zenei- és mozgáskultúra ápolása együttesen. Az ének és a tánc fejlesztésének területei:

- Rajz, vizuális kultúra

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

- Média

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja a médiából a gyermekek felé korlátlanul áramló „információ”. Hatnak rájuk, tele vannak feszültséggel. Kiemelkedő szerep jut éppen ezért a média tantárgynak, amely megtanítja a gyermekeket látni, nézni, érteni filmet, plakátot, és kiadványokat készíteni. Mindezek a vizuális kultúra alapjait teremtik meg.

Ma már nem csak a visszaemlékezés lett sokkal inkább vizuálisabb vagy vizualizált, mint valaha, de maga a tapasztalás is. (A műholdas felvételektől az emberi test belsejéről készült képekig számos példát említhetnénk). A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül szerzik. Ebben éppen a televíziónak mint audiovizuális médiumnak van meghatározó szerepe. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek a nagy mennyiségű (képi) információ minél magasabb szintű önálló feldolgozására, értelmezésére, értékelésére, a megfelelő szelekció elvégzésére.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén:

- **Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség**
  Művészi önkifejezés, előadókészség
  Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény
  Az esztétikum igénye a mindennapokban
- **Környezettudatosságra nevelés**
  Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény
- **Szociális és állampolgári kompetencia**
  Nyitottság, érdeklődés
  Kulturális életben való részvételre való igény

Környezeti és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)

A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására.
A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük.
Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- ***az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit,***
- ***a káros szenvedélyek leküzdésének módjait,***
- ***az emberiség előtt álló ökológiai problémákat,***
- ***az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.***

Nem kampányszerű akciókban rejlik a megoldás, hanem a mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában.

Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

Ezt segíti egészségnevelési és környezeti nevelési programunk.

Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)

A testnevelésnek és a sportnak egyedülálló szerepe van a mozgatórendszer, a mozgásszabályozás fejlesztésében, a civilizációs ártalmak megelőzésében, a mozgásszervi elváltozások javításában. Sajátosan összetett műveltségi terület, mivel a mozgás az élet velejárója, nélküle nem képzelhető el semmilyen kognitív funkció működtetése.

Hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához.

Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik örömet lelnek a különféle pszichomotoros tevékenységekben, elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést.

Iskolánk tárgyi feltételei megfelelnek ezen célok megvalósításához. Alsó és felső tagozaton is megvalósítjuk a mindennapos testmozgást, a tanórák mellett 6 sportköri órán illetve a házi és kerületi versenyeken zajlik a tanulóink testkultúrájának fejlesztése. A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.

Nagy súlyt fektetünk arra, hogy aktív és egyre tudatosabb testmozgással előzzék meg a tartási rendellenességek kialakulását, kerüljék a gerincoszlopot károsító helyzeteket és mozgásokat.

Az iskolában a helyi tantervbe minden tanítási napra – a délelőtti vagy délutáni tanítási időszakra – beépítjük a testnevelés órát a Közoktatási Törvény – 48. § (2) alapján.

II/4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban,

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**
  A különböző szociokultúrális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az **esélyegyenlőség biztosítás**ára törekszünk. Feladataink: az **alapvető erkölcsi értékek** megismertetése, tudatosítása és **meggyőződéssé alakítása** tanulóink körében**.(szociális kompetenciák)**
- **A tanulók értelmi nevelése**
  Az értelmi képességek, illetve az **önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése**. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, **felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)**
- **A tanulók érzelmi nevelése**
  A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása. **(énkép, önismeret fejlesztése)**
- **A tanulók közösségi nevelése**
  Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az **együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésé**vel. **(szociális kompetencia)**
  A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása. **(anyanyelvi kommunikáció)**
- **A tanulók esztétikai nevelése**
  Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, **értékmegőrző magatartás** kialakítása.

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (**esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)**

- **A tanulók akarati nevelése**
  Az **önismeret kialakítás**ával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. **(énkép, önismeret fejlesztése)**
- **A tanulók nemzeti nevelése**
  A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. **(szociális és állampolgári kompetencia)**
- **A tanulók állampolgári nevelése**
  Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniós jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. **(állampolgári kompetencia)**
- **A tanulók munkára nevelése**
  A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. **(kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia)**
- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**
  A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az **egészséges életmód** és az **egészségvédelem** fontosságának tudatosítása.
- **A tanulók környezeti nevelése**
  A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, **környezettudatos magatartás** kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. **(természettudományos kompetencia)**

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségből, korrektségből, emberségből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Anyanyelvi és matematikai kompetenciák**
- **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia**
- **Környezettudatosságra nevelés**

- **Szociális és állampolgári kompetencia**
- **Hatékony, önálló tanulás**

.

II/5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.**
   Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. **A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.**
   Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. **Az önkormányzás képességének kialakítása.**
   Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják

4. **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.**
   Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együtteléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása:**

   Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai színtéren is megtanulják a gyerekek a **kollektív gondolkodásmód**ot.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Szociális és állampolgári kompetenciák**

  Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás**,**

- **Anyanyelvi kommunikáció**

  Saját és közérdek képviseletéhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen*:*

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- **helyes értékítélet, önértékelés képességének** kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- **környezettudatos szellem**ben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

***Alakítsa ki*:**

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékosság) **(szociális kompetencia)**
- az empátiás kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét **(anyanyelvi kommunikáció)**
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét.**(digitális kompetencia)**

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátíttatásakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a **közvetlen tapasztalatszerzés**t,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világáról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (**kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia)**

II/6. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- Közoktatási Törvény 48. §.
- 28/2000. (IX.21.) OM rendelet 10. § (5) bekezdés.

2. CÉL:

Programunk célja a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése.
Kiemelt célunknak tekintjük, hogy felhívjuk a tanulók figyelmét az egészséges táplálkozásra, az aktív testmozgás szükségességére, az alkohol-, a drog- és a dohányzás káros hatására, a lelki egészségvédelem fontosságára.

3. FELADATOK:

- Az egészséges táplálkozás érvényesítése
- Az aktív testmozgás elterjesztése,
- Az alkohol-, drog- és dohányzás visszaszorítása,
- Lelki egészségvédelem megerősítése
- Egészséget támogató környezet biztosítása.
-

4. KIEMELT KOMPETENCIAFEJLESZTÉSI TERÜLETEK:

- **Természettudományos kompetencia**
  Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése,
- **Szociális kompetencia:**
  A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése
  Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.

- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. **(anyanyelvi kommunikáció)**
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- Az iskolaotthon keretében és a napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. (Legalább napi két óra.) Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kultúrált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítani kell.
- El kell érnünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.

- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
  Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését,
  a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
  Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

5. TEVÉKENYSÉGEK:

Tanórai tevékenységek:

- Természetismeret óra (a család, és a barátság fontossága, tisztálkodás, egészséges táplálkozás)
- Testnevelés (rendszeres testedzésre nevelés)
- Biológia óra (egészséges életmód, az alkohol-, a drog- és a dohányzás károsító hatása, szexuális nevelés)
- Egészségtan (a család, és a barátság fontossága, párkapcsolatok, szexuális nevelés)
- Osztályfőnöki óra 5-8. osztály (a család, és a barátság fontossága, egészséges életmód, az alkohol-, a drog- és a dohányzás károsító hatása, szexuális nevelés)

Az egészségneveléssel kapcsolatos tantervi, tanórai témákat minden esetben vörös kereszttel jelöljük a vonatkozó dokumentumokban.

Tanórán kívüli tevékenység:

- Mindennapos testnevelés (egészséges életmód, rendszeres testedzésre nevelés)
- Sportköri foglalkozások (tisztálkodás, rendszeres testedzésre nevelés)
- Egészségnap (egészséges életmód, a család, és a barátság fontossága, egészségkárosító anyagok megismerése)

6. A TESTI NEVELÉS TERÜLETEI, FORMÁI (részletesen lsd. helyi tanterv):

- Iskolai testnevelés órák.
- Mindennapos testnevelés /1-4. o./.
- Iskolai sportkör /Egyesületi foglalkozások/.
- Tömegsport foglalkozások.
- Országos Gyermek Sport Egyesületekhez kapcsolódó versenyek, foglalkozások.

7. A TANULÓK FIZIKAI TELJESÍTMÉNYÉNEK MÉRÉSE:

- A teszt tartalmi összeállítása a felmérést végző, a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok, valamint az iskolaorvos közös megállapodása alapján történt.
- A teszt elvégzése évente történik.

Motorikus próba (részletesen a Helyi tantervben

Felmérések ideje: *Őszi időszak: szeptember-október*

Téli időszak: február-március

Tavaszi időszak: április-május

Felelősök: Felelősök a mindenkori testnevelést tanító pedagógusok.

Adatrögzítés módja: Az adatok rögzítését a pedagógus év közben a felmérő füzetében és/vagy a számítógépen végzi.
Az alábbi összesítő táblázat kitöltésére, tanulónként, az év végén kerül sor hagyományos és/vagy elektronikus úton.

8. SEGÍTŐ KAPCSOLATOK:

Szervezet, intézmény neve, címe:

- Iskolaszék Varsány
- Varsányi Gyermekekért Diáksport Egyesület 3178 Varsány, Szécsényi út 1.

9. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RENDJE

A 3*10 perces testedzés beosztását egy éven belül, négyhetenkénti váltással tervezzük, az időjárási viszonyoknak megfelelően, melynek leosztása az éves munkatervben jelenik meg.

10. ESZKÖZÖK

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok
- Játékokhoz szükséges felszerelések
- Sporteszközök

11. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS/MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS

Az egészségnevelés eredményeinek értékelési szempontjait a következő módon próbáljuk megvalósítani:

Egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása
- a tanulók egészségi állapotának változása

Osztályközösségek esetében

- a közvélemény, a morális gondolkodás változása
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása
- az osztályközösség egészségi állapotának változása

Tantárgyak

- A tantárgyakban előírt egészségnevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

- A tanulók személyiségének formálódását kérdőívekkel, szociometriai vizsgálatokkal, különböző megfigyelésekkel, egyéni vagy csoportos beszélgetésekkel.
-

12. TOVÁBBKÉPZÉSEK

1. Belső (helyi)

- Értekezlet valamilyen meghatározott témában, melyre a pedagógusok készülnek fel.
- Továbbképzés az iskolában meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar és a többi dolgozó számára.

2. Külső

- Részvétel akkreditált egészségneveléssel kapcsolatos továbbképzéseken. Megtervezzük, hogy az iskola egy évben hány főt küld továbbképzésre, és milyen hiányterületek vannak, amihez jó lenne, ha a tantestületből értene valaki.

II/7. KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

1. ALAPELVEK, CÉLOK

1.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

- **Fenntartható fejlődés erősítése.**

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.

- **Környezetünk védelme**

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet.

A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

- **Rendszerszemléletű környezetlátás**

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek, kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is.

A **környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat**, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.

- **Problémamegoldó szemlélet**

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket. **(természettudományos kompetencia)**

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba

való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos az **problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai kompetencia)**

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**
  Az emberi tevékenység okozta változások megértése
  A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség
  A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége
- **Szociális és állampolgári kompetencia:**
  Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben
- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság**
  Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

1.2. Konkrét célok és feladatok

- A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.

- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, társadalomismeret-etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: témanap - jeles napok megünneplése, terepi foglalkozások.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek munkájába.
- Törekszünk az iskola esztétikusságára, a termek, folyosók díszítésére, faliújságok, tablók, tárlók, kiállító területek gyermekművekkel való ellátására.

2. TANULÁSSZERVEZÉSI ÉS TARTALMI KERETEK

2.1. Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti.
Ennek szervezési formája lehet:

- Hagyományos tanóra, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük.
- Nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen, kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. témanapok, terepgyakorlatok, stb.). Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanóra keretben történik.

Hagyományos tanórai foglalkozások
A hagyományos tanórai foglalkozásokba építjük be a környezeti nevelés célkitűzéseit, a tantárgyak sajátosságaihoz igazodva.

A nevelők tanmeneteikben zöld fejléccel, illetve zöld jelöléssel jelezzék azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelés célkitűzéseihez.

2.2. Nem hagyományos tanórai foglalkozások

A kötelező tananyag elsajátítását nem hagyományos órakeretek között is meg lehet valósítani.

Iskolánkban a következő lehetőségek adódnak erre:

- Témanap: Iskolánkban évente 2 alkalommal, egy őszi napot és egy tavaszi témanapot tartunk, melynek keretén belül feldolgozunk környezetvédelmi és hagyományőrző, valamint kulturális értékeink körébe tartozó témákat. Az évente hagyományos vers –és prózamondó, illetve mesemondó versenyünk témája a természethez, a környezet megóvásához kapcsolódik.
- Jeles napok: Iskolánkban az alábbi jeles napokon tartunk programokat:

Március 22.	Víz Világnapja	3. osztály
Április 22.	Föld Napja	5. osztály
Május 10.	Madarak és Fák Napja	4. osztály
Június 8.	Óceánok Világnapja	2. osztály
Szeptember 22.	Autómentes Nap	7. osztály
Szeptember 23.	Takarítási Világnap	Minden osztály
Október 4.	Állatok Világnapja	1. osztály
Október 31.	Takarékossági Világnap	Minden osztály
November 17.	Füstmentes Nap	6. osztály
December 1.	AIDS elleni világnap	8. osztály

- Terepgyakorlatok: Iskolánkban a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése mindig a községhez tartozó víztározó területén terepgyakorlat keretében történik 3. és 6. évfolyamon.
- Nem a tanteremben tartott óra: Iskolánkban a háziállat fajták oktatásánál meglátogatunk egy gazdasági udvart. A Szécsényhez kapcsolódó történelmi tananyagok tanulásánál lehetőségünk nyílik a műemlékek, múzeumok meglátogatására, és itt a tananyag feldolgozására.

2.3. Tanórán kívüli lehetőségek

Iskolánkban az alábbi tanórán kívüli lehetőségeken vehetnek részt diákjaink:

- Természetvédelmi szakkör.
- Vetélkedő.
- Gyűjtőmunka.
- Nyári táborok.
- Kézműves foglalkozás.

- Kirándulások, túrák.
- Tanulmányutak.
- Múzeum, állatkert látogatás.
- Iskolakert.
- Nemzetközi projektekben való részvétel (savas eső és zúzmó program).
- Hulladékgyűjtés.
- Kiállítások készítése, megtekintése.
- Települési környezetszépítés.

3. MÓDSZEREINK

Iskolánkban törekszünk a módszerek minél sokoldalúbb alkalmazására.

Játékok
Riport módszer
Projekt módszer
Terepgyakorlati módszer
Aktív, kreatív munka
Közösségépítés
Művészi kifejezés

4. TANESZKÖZÖK

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseihez (pl. megfelelő szerszámok).
- Nyomtató, másoló anyagok, eszközök.

5. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS/MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS

A környezeti nevelés eredményeinek értékelési szempontjait a következő módon próbáljuk megvalósítani:

Egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása
- a szociális képességek alakulása
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése
- a csoporthelyzet megismerése
- a konfliktuskezelés módjai

Osztályközösségek esetében

- a csoportviszonyok alakulása
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása
- a tevékenységrendszer megismerése

Tantárgyak

- A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

- A tanulók személyiségének formálódását kérdőívekkel, szociometriai vizsgálatokkal, különböző megfigyelésekkel, egyéni vagy csoportos beszélgetésekkel.

6. TOVÁBBKÉPZÉSEK

1. Belső (helyi)

- Értekezlet valamilyen meghatározott témában, melyre a pedagógusok készülnek fel.
- Tanulmányutak: Iskolánkban minden évben szervezünk egy nyári tanulmányutat, melynek során az iskola tágabb környezetében található természeti és kulturális értékekkel ismerkedünk.
- Továbbképzés az iskolában meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar és a többi dolgozó számára.

2. Külső

- Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken. Megtervezzük, hogy az iskola egy évben hány főt küld továbbképzésre, és milyen hiányterületek vannak, amihez jó lenne, ha a tantestületből értene valaki.

II/8. FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK

1. TÖRVÉNYI HÁTTÉR

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény V. fejezet 17. §-a.
Közoktatási Törvény 1993. évi LXXIX. törvény 2003. évi LXI. törvénnyel való módosítása.
A Kormány 243/2003. (XII. 17.) számú rendelete.

2. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS CÉLJA

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.” (NAT)

3. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS TARTALMI ELEMEI

- Társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése.
- Szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése.
- Cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat.
A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért fontosnak tartjuk a szülők, a családok bevonását a nevelési folyamatba.
Az iskolai programban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására helyezzük a hangsúlyt.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Ökológiai fogyasztóvédelem.
- Környezettudatos fogyasztás.
- Fenntartható fogyasztás.
- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem.

4. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS SZÍNTEREI AZ OKTATÁSBAN

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba a következő fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmakat építünk be:

- Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
- Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások
- Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);
- Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
- Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
- Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
- Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
- Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
- Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
- Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai

Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

5. MÓDSZERTANI ELEMEK

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

A fogyasztóvá nevelés érdekében a következő módszereket használjuk:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

6. TANESZKÖZÖK

- Nyomtatott és elektronikus anyagok.
- Folyóiratok, filmek, dokumentumfilmek, plakátok.
- Audiovizuális eszközök.

7. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS/MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS

Kérdőíves módszerrel: a fogyasztói szokásairól, fogyasztói magatartásáról, a család fogyasztói szokásairól, fogyasztói magatartásáról, mintavétel alapján.

II/9. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.
A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi hátteret feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.
A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.
Pedagógusaink és fejlesztőpedagógusunk segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.
- **Differenciált bánásmódot** biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelés**i problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképességzavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált faladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motíválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógusok)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusaink a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőség**üket a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

Ez irányban végzett tevékenységeink:

- Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának biztosítása minden évfolyamon.
- Az integrált oktatás lehetőségének megteremtése.
- Logopédiai foglalkozások biztosítása a rászorulóknak.
- Napközi otthon.
- Tanulószoba.
- Felzárkóztató foglalkozások.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Családlátogatások.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- Az IPR bevezetése.

II/10.A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

***Minden gyerek valamiben tehetséges*.** Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására**. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi-,és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, bíztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge fizikumú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ezáltal a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is.

A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviseletében. A tanulói képviseletet az iskolában a DÖK látja el.
A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DÖK összekötő tanárnak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- **Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén**:
  Egyéni tervkészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek),
- **Digitális kompetencia területén:**
  Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)
- **Szociális és állampolgári kompetenciák területén:**
  Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- **Önálló tanulás**
  Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- **tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,**
- **a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,**
- **hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;**
- **a versenyzés etikájának megtanítása;**
- **fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együttérző, támogató szerepköre;**
- **önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;**
- **bíztató értékelés;**
- **differenciált feladatok adása;**
- **csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;**
- **a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padsorok – kör, félkör alakban)**
- **a házi feladatok differenciálása;**

- **órai gyakorláskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)**

- **Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.**
- **A nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása.**
- **A tehetséggondozó foglalkozások.**
- **Az iskolai sportkör.**
- **A szakkörök.**
- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.).**
- **Szabadidős foglalkozások (pl. színház –és múzeumlátogatások),**

- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**
- **A továbbtanulás segítése.**
- **Emelt szintű oktatás lehetőségének megteremtése idegen nyelv területén.**

II/11. A GYERMEK –ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek.

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; **(szociális kompetencia)**
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;

- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére **egyénre szabott nevelés**t, a fejlesztésre szorulók között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk (IPR)
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;
- az étkezési, a tankönyvtámogatások odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, gyermekvédelmi felelőseink folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.

Helyzetük javítására bevezettük az IPR-t.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- tankönyv hozzájárulások kiadása a jogszabályok szerint

Felelősei a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökök bevonásával.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, úsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat (Hunyadi-nap) élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Gyermekjóléti Szolgálattal, Nevelési Tanácsadóval.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek –és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek –és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskolában a gyermek –és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek –és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek –és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek –és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladati a gyermek –és ifjúságvédelem területén:

- Fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- Meg kell keresni a problémák okait,

- Segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- Jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- A problémákat és az intézkedéseket az intézmény ifjúságvédelmi tevékenységért felelős személye ifjúságvédelmi naplóba rögzíti.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkeztetési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok.
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segélyhez juttatás, természetbeni támogatásra javaslat tétel),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

II/12. TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön.

Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés!
Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- logopédus és fejlesztőpedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet,
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekció, korrepetálás,
- logopédusunknak és a fejlesztőpedagógusnak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, s szaktanáraikkal rendszeresen megbeszélik az aktuális problémákat. Kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanulópárok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)**
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,

- egyéni tanulási motiváció erősítése, bíztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre

Iskolánk a bukás-mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.
Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.
Ezt a munkát segíti az óraadó logopédus, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül**. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia prevenciós foglalkozásokra.
A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáiknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket. **A nem szakrendszerű oktatás bevezetésével az átmenet zökkenőmentessé válhat.**
A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről, és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

Iskolánk törekszik arra, hogy a tanulási problémákkal küzdő tanulókat felzárkóztassa, segítse továbbhaladásukat.
Ennek érdekében végzett tevékenységek:

- sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának biztosítása minden évfolyamon,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a logopédiai foglalkozások biztosítása a rászorulóknak,
- a napközi otthon,
- a tanulószoba,
- az egyéni foglalkozások,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

Minőségbiztosítás: A teljesítés kritériuma, hogy az évenkénti méréssel a rászoruló tanulók legalább 2 %-ánál javuló tendencia mutatkozzon.

II/13. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Tapasztalható, hogy községünkben fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.
Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.
Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.
A mai társadalomban az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző.
A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.
Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.
Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Mindezek ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érnünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelőseink és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- *Anyanyelvi kommunikáció:*

  Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban

- *Matematikai kompetencia:*

  Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítenek fel.

- *Digitális kompetencia:*

  Információkeresés

- *Szociális és állampolgári kompetencia:*

  Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, flusztráció kezelése. Egyéni és közérdek tisztelete

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
2. Önismereti csoportok létrehozása, működtetése,
3. Drog- és bűnmegelőzés,
4. Mentálhigiénés programok,
5. Pályaorientációs tevékenység,
6. kirándulások, országjárások,
7. Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
8. Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
9. Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
10. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
11. A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
12. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
13. Étkezési támogatás elveinek, mértékének meghatározása.
14. Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának biztosítása minden évfolyamon.
15. Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
16. Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának biztosítása minden évfolyamon.
17. Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
18. IPR-ben való részvétel.

II/14. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGET SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról az Országgyűlés 2004-ben hozott törvényt. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve alapján figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. Kiemelten fontos a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű tanulók oktatási integrációjának támogatása.

II/14/1. Az IPR bevezetése

Integrációs program az esélyegyenlőség megteremtése érdekében

Iskolánkban a 2007-08. tanévben került bevezetésre az integrációs és képesség-kibontakoztató program a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára.
Célja: A szociális hátrányok csökkentésével az esélyegyenlőség lehetőségének biztosítása.
A program legfontosabb megvalósítandó elemei a következők:

1. Az iskolába való bekerülés időszaka

Olyan elemek számbavételét kell megoldanunk, amelyek a különböző szociális, kulturális, etnikai hátterű családokkal folytatott kommunikáció jellegét meghatározzák. Amelyek lehetőséget adnak arra, hogy a családokat már az elején valóban partnerként kezeljük, igényeiket felmérjük, számba vegyük. Ilyenek a küldő intézménnyel, az óvodával fenntartott szoros kapcsolat (hospitálás az óvónők és a tanítók között, esetmegbeszélések, közös továbbképzések), az iskola külvilág felé bonyolított kommunikációs formái: nyílt napok, iskola előkészítő programok, hívogató kiadványok, családi előkészítő programok.

2. Az osztályba sorolás módja, szempontjai

A gyermekek tanulócsoportba sorolásának módja alapvetően meghatározhatja az integrációs célkitűzéseink sikerét. A heterogenitás fő elvként alkalmazása nagy felkészültséget igényel a pedagógus részéről. Alapelvünk, hogy nem a gyerekeket kell a

pedagógushoz igazítanunk, hanem a pedagógusnak kell önmagát fejlesztenie, hogy jól boldoguljon heterogén csoportokkal is. Ide tartozónak tekintjük:

- a különböző diagnosztikai mérések alkalmazását,
- a kudarcveszélyek, fenyegetettségek megismerését, hogy a garantáltan heterogén csoportok foglalkoztatásához megfelelő fejlesztési tervek készülhessenek.

3. Képességfejlesztő programok – képességkibontakoztatás

Kiemelten az integrációt elősegítő (tantárgyi és nem tantárgyi) programoknak, módszereknek tekintjük a

- A differinciálást,
- tevékenység-központú oktatást,
- a komplex művészeti fejlesztést,
- a projektoktatást,
- drámapedagógiát
- kooperatív technikák
- tanulmányi és sport versenyekre való felkészítést és magát a versenyeket.

Alkalmazásukkal lehetőségünk nyílik a teljes személyiség komplex fejlesztésére, az egyéni nyomon követésre, a szükséges fejlesztési irányok célszerű meghatározására, módosítására.
Ezek az új technikák várhatóan új terepet (tanulnivalót és sikereket) jelentenek a gyerekeknek, sikert, megbecsülést hozhatnak az egyébként nehezen boldogulóknak. Sok esetben kiválthatják a hagyományos módon szervezett korrepetálást.

4. Tanulási – tanítási módszerek

Integrációnk eredményessége érdekében kialakítjuk a csoportbontás, a gyermek-pedagógus, a gyermek-gyermek közötti együttműködés minden lehetséges és

szükséges formáját, az önálló és a kiscsoportos tanulási formákat (differenciáló, kooperatív technikák, projektmódszer, témanap, témahét, stb.)
A tanulás, a tanítás, a tananyag az egyén és a közösség számára megélt, megtapasztalt, átlátható, ismeretanyagból kell hogy induljon (motiváltság). Nagy szerepet szánunk a helyi tantervünknek, taneszközöknek, tananyagoknak.

5. Tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek

A szervezett szabadidős programok a kulturális alaptechnikák, a művelődés (mint életforma), a közösségi értékek elsajátítását teszik lehetővé, ezek illeszkednek az iskolás tevékenységekhez.
Nem kívánjuk kiszakítani a családból a gyerekeket, de alternatívát, lehetőséget szeretnénk mutatni. Jó lehetőségnek tekintjük a család, a környezet bevonására, megismerésére is.
Ilyen lehetőséget képviselnek a művelődést, tanulást szolgáló kiegészítő programok, rendezvények; a teljes napközis program, valamint a különböző iskolai rendezvények.

6. Együttműködés

Óriási erőforrásokat szabadíthat fel az együttműködés a szülői házzal, a gyermekjóléti szolgálattal, jól működő civil szervezetekkel, melyek segítségével mentori rendszer alakítható ki. A község civil szervezeteivel napi kapcsolatot alakítottunk ki, munkánkat kölcsönösen segítjük.

7. Az együttműködésen alapuló értékelési rendszer

Értékelési rendszerünket folyamatosan fejlesztjük, korszerűsítjük. Új vonásának tekintjük, hogy a gyermek nevelésében érintettek bevonásával (család, gyerekek) sikeresen alakítunk ki olyan értékelő rendszerek, amelyek hatékonyan segítik, hatnak vissza a tanulási folyamatra (pl. osztályzás melletti szöveges értékelés, egyéni fejlődési napló stb.)
Az együttnevelés olyan értékeket, nehézségeket hoz a felszínre minden érintett esetében, melyeket nem hagyhatunk figyelmen kívül. Mindezt azért tartjuk célravezetőnek, mert úgy gondoljuk, hogy az értékelés nem szűkíthető a tantárgyi

osztályozásra, vagy nem fogalmazható meg a magatartás-szorgalom besorolásaival sem.

8. Műhelymunka

Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása, a szakmai egyeztetés, az előre haladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása

alapvető követelmény. A nevelőtestületet érintő, anyagi következményekkel is járó szakmai döntések meghozatala, pl. a továbbképzés irányainak meghatározása, a prioritások eldöntése is része az együttnevelést is jelentő szakmai vállalkozásnak, iskolafejlesztési folyamatnak.

A 2007/2008. tanévben megkezdett, állami támogatással is járó integrációs program megfelelő szintű működésének egyik feltétele a tantestület módszertani megújulása.

Iskolánkban a következő területeken hoztunk létre szakmai műhelyeket:

- kreatív tevékenységre épülő foglalkozások,
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- közösségfejlesztő, közösség építő programok
- projektoktatás,
- drámapedagógia

Konzorciumi partnereink segítségével a későbbiekben adaptáltuk iskolánkra az

- óvoda-iskola átmenet megsegítését,
- multikulturális tartalmak megjelenését az oktatásban,

Munkánk hatékonyságának növelése érdekében az egész tantestület részt vett ezeken a módszertani továbbképzéseken. Így biztosítani kívánjuk, hogy a tanári együttműködés, a kapcsolattartás formái, a problémakövetési technikák, valamint a további továbbképzési koncepció és annak tervei tükrözzék a megkezdett módszerek, tevékenységi formák hosszú távú érvényesülésének szándékát.

9. Az iskola falain túlmutató kezdeményezések

A családokkal, a helyi környezettel, valamint a kapcsolódó intézményekkel (önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek, óvoda, középiskolák, családsegítő szolgálatok stb.) valódi partneri viszonyt ápolunk, és reményünk szerint integráló iskolánk a továbbiakban is jelentős szerepet nyer a település kulturális életében. Ezt az együttműködési rendszert a helyi társadalommal az együttnevelés elfogadtatása szempontjából elengedhetetlennek tartjuk.

10. A rendszerből való kilépés, továbblépés

Biztosítanunk kell hogy az adott gyermekkel, családjával kapcsolatos ismereteink, elért eredményeink iskolaváltás vagy továbbhaladás esetén ne vesszenek kárba. A fogadó iskola részére megalapozott, a gyermek további fejlesztését elősegítő információkat (fejlesztési terv, napló (a szükséges összegezésekkel és javaslatokkal) kell adnunk.

11. Belső szervezetek használata

Az integrációt nagyon erősen tudják támogatni azok a belső szervezetek, illetve szabályzatok, amelyek a diákok, pedagógusok és szülők együttműködésének különböző formáit adják (pl. SzMSz; vezetői, nevelőtestületi hatáskörök, diákönkormányzat, Iskola-szék, különböző szintű értekezletek). Fontos azonban, hogy ezek ne kiüresedett formák legyenek, hanem élő együttműködési formái a különböző szereplők együttműködésének! Szükségszerű, hogy az integrációs nevelési tevékenységünk folyamatosan az ellenőrzés (vezetők, munkaközösségek, minőségbiztosítás) tárgykörébe tartozzon, továbbá értékelése a félév,i év végi testületi értekezleteken megtörténjék, időnként nevelési értekezlet anyagában megjelenjék.

12. Személyi, tárgyi feltételek

Az integrációs célok szolgálatába állított szervezeti, iskolaszervezési feltételek, célirányos munkaerő-gazdálkodás, valamint a folyamatos forrásteremtés szintén elhanyagolhatatlan területei az integrációs feltételek érvényesülésének. Módszertani repertoárunk bővítése érdekében a tantestület számára folyamatosan biztosítjuk a módszertani továbbképzéseket. Figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, hogy céljaink elérését tárgyi feltételeink javításával is elősegíthessük.

13. Tananyag

Elfogadva és elismerve a kisiskoláskori képességfejlesztés szükségességének elsődlegességét, vállalnunk kell a “közismereti dominancia” csökkentését. Gondoskodni kell ennek folyamatos tartalmi fejlesztéséről és hozzáférhetőségéről Fontosnak tartjuk, hogy az együtt élő kisebbség kultúráját eljuttassuk a többségi társadalomhoz tartozó gyermekekhez is.

14. Integrációs stratégia kialakítása

Az integrációs felkészítés pedagógiai kiadvány tartalmazza a:

- helyzetelemzést,
- az integráció szempontjai,
- a cél- és feladatrendszert

Folyamatos feladatnak tekintjük

- az iskolába való bekerülés előkészítését és lebonyolítását,
- az óvodából az iskolába való átmenet szakmailag megalapozott elősegítését,
- heterogén osztályok kialakítása a jogszabályoknak megfelelően (11/1994 (VI. 8.) MKM 39/D.§ (3), 39/E.§(1)),
- együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítését és fenntartását a
    - szülői házzal,
    - gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
    - szakmai és szakszolgálatokkal,
    - középfokú oktatási intézményekkel,
    - civil szervezetekkel,
- az adott tanévre szóló integrációs stratégiának az intézményi munkatervbe történő beépítését,
- az integrációs tevékenység folyamatos ellenőrzését, értékelését.

II/14/2. A nemzeti, etnikai program megvalósítási lehetőségének megteremtése:

Intézkedés leírás					
A tanulók körében, a hátrányos helyzetű (köztük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók) körében a nemzeti, etnikai program megvalósítása.					
Intézkedés indoka					
A roma gyermekek növekvő aránya teszi indokolttá. Az együttnevelés lehetőségeit bővítené.					
Intézkedés elvárt eredménye					
Az iskolában a nemzeti/etnikai program bevezetése megtörténik. Az első lehetséges alkalommal igényli a nemzeti/etnikai (normatívát) és benyújtja igényét a támogatásra a Magyar Államkincstárnak.					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai
Az nemzeti/etnikai program bevezetésének feltételei megvalósulnak,	Elfogadott intézményi etnikai program,	Az etnikai program bevezetésre kerül	Az etnikai program dokumentumai	A roma és nem roma tanulók közötti különbségek csökkennek. A hatékony együttnevelés megtörténik.	Általános iskolai tanulmányi statisztikák,

II/14/3. Az iskolai nevelés infrastrukturális feltételeinek javítása

Iskolai oktatás feltételeinek a javítása					
Intézkedés leírás					
Az iskolai nevelés infrastrukturális feltételeinek javítása.					
Intézkedés indoka					
A rendeletben meghatározott infrastruktúra nem áll rendelkezésre teljes mértékben (akadálymentes környezet, szükség tornaszoba), illetve nagymértékben elhasználódott (pl. nyílászárók, padló burkolat)					
Intézkedés elvárt eredménye					
A rendeletben meghatározott kötelező eszköz és infrastruktúra teljes mértékben és megfelelő állapotban rendelkezésre álljon (11/1994 MKM rendelet 7.sz melléklet)					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai

Intézkedési terv a cél elérésére. Pályázat készítése fejlesztéshez.	Intézkedési terv és elkészült pályázat	A rendeletben meghatározott eszközök és infrastruktúra rendelkezésre áll.	Önkormány-zati vagyon-nyilván-tartás	-	-

II/14/4. Az iskolai nevelés eredményességének javítása

Az iskolai nevelés eredményességének javítása					
Intézkedés leírás					
A sajátos nevelésű igényű tanulók, hátrányos helyzetű (köztük a halmozottan hátrányos helyzetű) tanulók státuszának felmérése, a fejlesztés minél korábbi életkorban, lehetőleg még az óvodás korban, elkezdődjön.					
Intézkedés indoka					
A sajátos nevelésű igényű tanulók, hátrányos helyzetű (köztük a halmozottan hátrányos helyzetű) tanulók iskolai sikerességet döntően befolyásolja, hogy a fejlesztés minél korábbi életkorban elkezdődjön. Ennek érdekében a szociokulturális hátrányok, illetve a sajátos nevelési igény feltárása, és releváns fejlesztés elindítása záloga az iskolai sikerességnek.					
Intézkedés elvárt eredménye					
Egyéni fejlesztések elinduljanak.					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai
A szűrővizsgálatok rendszere kialakuljon, megtörténjenek az első szűrések	Szűrővizsgálati eredmények	Az iskolába lépő gyermekek közti mentális korbeli ±2 évnyi különbség ±1 évre csökken	Iskolaérettségi vizsgálatok	-	-

II/14/5. A fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetűek társadalmi integrációjának segítése

Intézkedés leírás					
A fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetűek közoktatási esélyeinek biztosítása.					
Intézkedés indoka					
A településen az SNI tanulók, akik egyúttal hátrányos helyzetűek is, a 7. osztályban összevontan, szegregált oktatás keretei között kapnak ellátást. Az oktatási esélyek növelése érdekében az integrált oktatást ki kell terjeszteni minden évfolyamra.					
Intézkedés elvárt eredménye					
A fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek oktatási integrációja megtörténik. Ezen belül: • Az iskolai oktatás keretei között a szakértői bizottság által integrálhatónak minősített tanulók oktatása integráltan történik minden évfolyamon. A nem integrálható tanulók a szükségleteiknek megfelelő pl. speciális iskolába kerülnek (lásd még az iskolai nevelés eredményességének javítása).					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai
Az összevont osztályba járó tanulók esetén a szakértői vélemények felülvizsgálatának kezdeményezése	Szakértői vélemények	Minden tanuló a szakértői véleménynek megfelelő ellátásban részesül	Az integráltan-szegregáltan oktatott tanulók száma csökken.	-	-

II/14/6. A társadalmi környezettel való együttműködés javítása

Intézkedés leírás
Együttműködés kiterjesztése az oktatás területére a roma kisebbségi önkormányzat, illetve a térségben működő roma érdekvédelmi szervezetek esetén. Tervszerűen működő, preventív kapcsolat kiépítése a cigány kisebbségi önkormányzattal a hátrányos helyzetű csoportok iskolai sikeressége érdekében.
Intézkedés indoka
A hátrányos helyzetűek közül nagyon sokan a roma kisebbség tagjai. A roma kisebbségi önkormányzattal való jó kapcsolatra építve az ő oktatási esélyeik javításába bevonva a roma kisebbségi önkormányzat, a térségben működő roma érdekvédelmi szervetek munkatársait az esélyteremtés hatékonyságának a növekedésével fog járni. Az eredményes integrációt segíti, ha nem csak a hivatalosan együttműködő szervezetek, intézmények működnek együtt a HHH tanulók iskolai integrációja érdekében, hanem a fent említett intézmények is.
Intézkedés elvárt eredménye

Operatív együttműködés az intézmény és a roma szervezetek között					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai
Kapcsolatfelvétel a kölcsönös elvárások tisztázása	Jegyzőkönyv.	A cigány kisebbségi önkormányzat aktív szerepet vállal a roma kisebbség közoktatási esélyegyenlőségének megteremtésében. Közös esetmegbeszélések a segítségre szoruló tanulókról	Közösen megvalósított tevékenységek száma. Esetmegbeszélések száma.	-	-

II/14/7. A közoktatási szereplők együttműködésének javítása

Intézkedés leírás					
Tervszerűen működő, hatékony kommunikáció és közös fellépés a hátrányos helyzetű csoportok iskolai sikeressége érdekében.					
Intézkedés indoka					
A hatékony együttműködés megkönnyíti az óvoda és iskola átmenetet, a sikeres általános iskolai tanulmányokat.					
Intézkedés elvárt eredménye					
Operatív együttműködés az oktatásban érintett szereplők között					
Intézkedés célja					
Rövid távú célok (1 év)	Rövid távú célok indikátorai	Középtávú célok (3 év)	Középtávú célok indikátorai	Hosszú távú célok (6 év)	Hosszú távú célok indikátorai
Kölcsönös információ áramlás biztosítása	Az átadott információk.	-	-	-	-

III. A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK SZERVEZETI FORMÁI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

I. Sajátos nevelést igénylő (tanulásban akadályozott) tanulók integrálása

A sajátos nevelést igénylő tanulók pedagógiai programja az általános iskola pedagógiai programjához kapcsolódik, igazodik a NAT- hoz és a sajátos nevelést igénylő tanulók iskolai oktatásának irányelveihez.

1. Helyzetelemzés:

A sajátos nevelést igénylő tanulók integrálását (befogadását) iskolánk alapító okirata és pedagógiai programunk tartalmazza. A befogadásról hozott tantestületi döntés a **részleges integráció** mellett foglalt állást. Ez a döntés a szakértői bizottság ajánlására történt, mivel iskolánkban vannak nem integrálható tanulók, kik ilyen irányú szakvéleménnyel rendelkeznek. De törekszünk arra, hogy a 2005-től iskolánkba kerülő fogyatékkal küzdő tanulók integrált oktatásban részesüljenek A tantestületi döntést a szakmai pedagógiai, személyi, tárgyi feltétek megléte segítette. A befogadott tanulók NAT szerinti fejlesztésekor figyelembe kell venni a „A fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvei” című programot.
A befogadott tanulók adatainak rögzítése a befogadó osztály naplójában történik. Az egyéni fejlesztést a fejlesztő naplóban rögzítjük.

2. A integráció helyi gyakorlatának alapelvei:

Az integráció fő feladatának tekintjük a gyógypedagógia és az általános pedagógia elkülönítésének feloldását, elismerni az emberek közötti különbségeket, a másságot, és mégis együtt nevelni őket. Ha az együttnevelés során alkalmazzuk mindazt a tudást, ismeretet, tapasztalatot, amiknek birtokában vagyunk, megvalósulhat és valóban általános pedagógiává válhat az inklúzív pedagógia. A tanulás folyamata az inklúzív pedagógiában minden gyermekre értendő. Minden gyermek – mindenféle szelekció és szegregáció nélkül – társaival kooperálva, saját fejlettségi szintjén – „közös tárgyon”, témán, terven, projekten, stb. – tevékenykedik a többiekkel, vagyis játszik, tanul, dolgozik. Az integrációval egy alapvető gyermek centrikus pedagógiát hozunk létre, amely a gyermeket, fejlettségi szintjének figyelembevételével – a valóság észlelésének, a gondolkodási-, észlelési-, cselekvési- kompetenciáknak minden fokán –, kirekesztés

nélkül képesnek tartja a tanulásra. Minden emberi csoport – így egy integrált iskolai csoport is – heterogenitását feltételezzük.

A tanulás és tanítás anyagát törvényszerűen a tanuló fejlődéshez igazítjuk, vagyis egy tanuló „aktuális fejlődési zónáját” figyelembe véve, a tanulást és tanítást a „legközelebbi fejlődési zónához” igazítjuk.

A sajátos nevelést igénylő tanulók foglalkoztatása azonos évfolyamba integrálva, az órák egy részéről (egyéni szükségleteiknek megfelelően) kiemelve, sajátos követelményeik figyelembevételével, differenciált foglalkoztatással, saját tankönyveik használatával, gyógypedagógus irányításával, fejlesztő pedagógus által történik.

A megfelelő pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció biztosítása az egyéni képességek figyelembevételével folyamatosan valósul meg.

A integrációhoz szükséges pedagógiai ismeretek, képességek folyamatos fejlesztésével biztosítanunk kell, hogy minden pedagógusunk, aki bármi módon kapcsolatba kerül a fejlesztésre szoruló gyermekekkel, megfelelő gyógypedagógiai segítséget tudjon nyújtani számukra.

II. Célok, feladatok, fejlesztési elvek, az akadályozottság jellemzői

1. Önmeghatározás

A Hunyadi Mátyás Általános Iskola vállalja fel Varsány község azon tanulóinak ellátását, akik tanköteles korúak, tanulásban akadályozottak.

2. Célkitűzésünk:

Tanulásukban akadályozott gyermekek képességfejlesztése, általános műveltség megalapozása, a meglévő, jól funkcionáló képességek erősítése.

Felkészítés önálló életvitelre.

3. Képességfejlesztési módszerek között kiemelten szerepel:

Egyéni és kiscsoportos forma.

Differenciált szükségletekhez igazodó segítségnyújtás. Hiányosan működő képességek korrekciója, valamennyi területen.

Terápiás eszközök, eljárások alkalmazása, a tartós tanulási akadályozottságot, magatartási zavart mutató tanulók fejlesztésében.

Önálló életvezetési technikák elsajátítása, gyakorlása.
Személyiség gazdagítása az önelfogadással, mások elfogadásával, toleráns magatartással.
Általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása. Azonosulás ezen értékekkel (integráció).

4. Kapcsolatok

A gyermekvédelmi munkán keresztül tanulóink különleges gondozási igényeit segítjük, figyelembe véve a családok anyagi és szociális helyzetét. Ebben közvetlen partnerkapcsolatunk
Varsány Község Önkormányzata és
Szociális és Családsegítő Szolgálata.

5. Alapfeladat:

A tanulásban akadályozott tanulók oktatása, nevelése.
A kötelező, alapfokú iskoláztatás, tartalmi szabályozásának kiterjesztése a fogyatékos tanulók nevelésére és oktatására, azon a felismerésen alapul, hogy a fogyatékos tanulóknak – minden más tanulóval közös emberi tulajdonságai vannak. Ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek. Ezért felnőtté válásukhoz is a tartalmi szabályozás állami dokumentumaiban foglalt elvárások jelölik ki az iskolában elsajátítható tudást és kialakítandó képességeket.
Ezek a tartalmi elemek biztosítják, hogy minden magyar gyerek – beleértve a különleges gondozást igénylő, tanulásban/értelmileg akadályozott gyermeket –, elsajátíthassa a kultúra leglényegesebb ismereteit, biztosítva az iskolaváltoztatás lehetőségét is.
A tanulók között fennálló különbségeket, iskolánk a helyileg kialakított, egyedi sajátosságokhoz igazodó tanterv alkalmazásával (használatával) mérsékeli, egyenlíti ki.
A különleges, sajátos gondozási igényű tanuló életkori sajátosságainak visszafordíthatatlan, részleges vagy teljes körű módosulása, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszthetőséget feltételez.
Az iskolaérettségi vizsgálatoknál már mérhető a hozott ismeretek szűkebb köre, rendszerbe helyezési hiányosságok, amely sajátos: fejlesztő, habilitációs-rehabilitációs, terápiás eljárását teszi szükségessé.

6. Tanulásban akadályozott tanulók fejlesztési elvei:

A fogyatékos gyermek iránti elvárást fogyatékosságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékossága befolyásolja.
Lehet egyes területeken kiemelkedő teljesítményre képes, ennek felismerése, gondozása kiemelt feladatot jelent.
Nevelés hatására ki kell alakulnia a sérülés arányában az alkalmazkodóképességnek, önállóságra törekvésnek, együttműködésnek. A fejlesztés rövidtávú céljai minden esetben a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság komplex vizsgálatának diagnózisára, fejleszthetőségi javaslataira épül. A tanulás megkezdése tehát „bemenet szabályozott", hatósági döntés alapján történik. A multiszenzorális fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis észlelés folyamatait, motoros képességek, a beszéd és nyelvi készségek fejlesztését.
Az 1993.évi LXXIX. törvény a közoktatásról, biztosítja mindem gyermek számára a tankötelezettség teljesítését. A településen jelentkező értelmileg akadályozott (enyhe ért. képességű) vagy mentális állapotánál fogva képzési kötelezettségét teljesítő tanuló is bevonható az iskolarendszerbe.
A tanulásban akadályozott gyermek személyiségfejlődése – a fejlődést meghatározó, befolyásoló – biológiai, pszichológiai és környezeti okokra vezethetők vissza, amelyek megléte az átlagos nevelés eredménytelenségéhez vezet.
A tanulók személyiségének szabad kibontakozásában a differenciált gyógypedagógiai eszközrendszer, a nevelési szükségletekhez igazított egyéni megsegítés meghatározó szereppel bír.
Optimális fejlesztésük megkívánja, hogy a sérült funkciók részleges vagy teljes helyreállítása mellett olyan többletszolgáltatásokat nyújtsunk, amelyek az állapotukból következő hiányokat kompenzálja (kulturális környezet okozta hátrányok ellensúlyozása).
A programban megkülönböztetett foglalkozásra nyílik lehetőség azon gyermekek számára, kiknek esélyük van a többségi iskolába való visszajutásra.

7. A tanulásban akadályozott tanulók jellemzői:

Nevelési szempontból

A kognitív funkciók hiányos működése megmutatkozik a felfogás szintjén, amely a pontatlan észlelésből, a mennyiségi-minőségi adatok összegyűjtésének zavaraiból, a szókincs korlátozódásából, a tájékozódás sérüléséből, az információk hibás értelmezéséből adódhat.

A feldolgozás szintjén kiemelkedő a probléma felismerésének hiánya, az összehasonlítás nehézsége, a valóság felszínes megragadása, a differenciálás képességének zavara.

A teljesítményt akadályozó okok között említendő a kommunikáció problémaköre, a kapcsolatfelvétel és fenntartás hiánya, a vizuális közvetítés és értelmezés nehézsége, a merevség, az analógiák alkalmazásának zavara.

Mozgás, finommozgás és koordináció elégtelenségéből származó hátrányok jelentősen meghatározzák az alapvető kultur-technikák elsajátítását, a vizuális kifejezésformák, vizuális észlelés minőségét, az olvasás-írás jelrendszerének tanulását, finommozgás vezérlését, annak ütemét, irányát, ritmusát, intenzitását.

A szociális alkalmazkodás zavara az együttműködésben, a kapcsolatépítésben, kapcsolatfenntartásban jelentkezik és a környezet, a pedagógiai színtér normáinak, szabályainak elsajátítását nehezíti. A következményként fellépő konfliktusok további másodlagos tüneteket (neurotizációt) eredményezhetnek.

Oktatási szempontból

A fogyatékosságból eredően a tanulásban akadályozott tanulóknál jellegzetes különbségek alakulnak ki, amelyek megmutatkoznak pszichikus funkciók eltérésében (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi-akarati élet) fejlődés ütemében és dinamikájában, fejlesztés várható eredményében. Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy a tanulásban akadályozott tanuló az ismeretelsajátítás folyamatában milyen készség-képességszintre, milyen mélységű ismeretek birtokába juttathatók el.

A nevelést és oktatást meghatározó jellemzők miatt a tanulók fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia, az ismeretek tartalmának, mélységének, a tevékenységformáknak, az alkalmazott módszereknek, a

tanítás szervezeti kereteinek, valamint a pedagógiai folyamat korrekciós – kompenzáló jellegének.

III. A képzés szerkezete

1. Első pedagógiai szakasz (1-3 évf.)

Az iskolakészültség megerősítését, a tanuláshoz szükséges alapvető kialakítását, a sérült elemi funkciók részleges vagy teljes helyreállítását, a kultur-technikák megtanítását, a sajátos fejlődési időhöz (biológiai kor=életkor, de nem egyenlő a mentális korral) ütemhez történő rugalmas alkalmazkodást szolgálja.
Az intenzív gyógypedagógiai megsegítést követően az első pedagógiai szakasz végén eldönthető, hogy a továbbiakban a tanuló mely intézményben tehet eleget a kötelező alapiskolázásnak.
Az első pedagógiai szakasz végén van realitása az egyénisíthető eljárások mellett az alapfokú iskoláztatás általános rendjébe visszahelyezni a gyermeket.
Ebben az időszakban a habilitáció-rehabilitáció kiemelt célja, a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése, az észlelés-képalkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, a beszéd formai-tartalmi oldalának erősítése.

A: Gondolkodási képességek fejlesztése:

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása.
Összehasonlítás: tárgyak-tárgyképek tulajdonság szerinti (szín, alak, forma, nagyság, mennyiség) analizálása.
Differenciálás: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek jellemző jegyeinek kiemelése.
Minőségi-mennyiségi megkülönböztetés-rendezés.
Gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, figyelem, koncentráció folyamatos és kiemelt erősítését.

B: Emlékezet:

Személyek, tárgyak, szimbólumok emlékezeti tárolása, felsorolása a szerialítás megalapozása.

C: Figyelem:

Egyszerű majd összetett utasítások végrehajtása. Mozgásos cselekvéssorok rögzítése. Céltudatos feladatvégzés, önellenőrzés igényének kialakítása.

D: Motoros képességek fejlesztése

Elsődleges cél és feladat a testséma felépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása. Saját testhez viszonyított irány és térbeli helyzet felismerése. Finommozgások, vizio-motoros koordináció kialakítása. A mozgás-kivitelezési tempó, erősség stabilizálása.

E: Tér és időbeli tájékozódási képesség

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése irányok szerint – relációs szókincs kialakítása, tudatosítása.

Megfigyelési folyamaton keresztül a természeti és időritmus érzékeltetése, tudatosítása.

F: Kommunikációs képesség fejlesztése:

Beszédindíték, beszédkedv fokozása. Ösztönzés a szóbeli kommunikációra. Beszédmintával, gyakorlatokkal a helyes légzéstechnika, a tagolt és grammatikailag pontos beszéd kialakítása, különös tekintettel a felmerülő hang- és beszédritmus hibák javítására.

Aktív szókincs építése – fogalomfejlesztés.

Az olvasás-írás tanulásban mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdése, kompenzálási módok.

Irányok, sortartás, sorváltás, magánhangzók vizuális és akusztikus differenciálása. Mássalhangzók analizálása, zöngés/zöngétlen hangok rögzítése. Összeolvasási, rövid szövegértési gyakorlatok.

Írás: Ceruzafogás görcsösségének oldása, írástechnikai mozgások rögzítése, íráslendület kialakítása.

Hang-betű asszociáció erősítése.

G: Szociális képességek:

Viselkedéselemzés, pszichológiai vizsgálati eredmény alapján. Társas viselkedési formák gyakorlása, önfegyelem, alkalmazkodás kialakítása.

2. Második pedagógiai szakasz (4-6 évf.)

Optimális esetben biztosítja az alapvető kultur-technikák eszköz szintű elsajátítását, a súlyos tanulási nehézséget mutatók felzárkózását, az önálló tanulási képesség intenzív fejlesztését, a megközelítően homogén tudásszint elérésére.

A: Gondolkodási képességek:

Feladat: az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolatkialakítása, a lényegesés eltérő jegyek felismerése.

Verbális megnyilatkozások felerősítése, gyakorlása.

Feladat és műveletrendszerek kitartó, akaratlagos megoldása.

B: Tanulási képesség fejlesztése:

A szándékos tanulás, az önálló, meghatározott célra irányuló tanulási figyelem kialakítása.

Önálló tanulási technikák, kompenzációs eljárások bevezetése. Az elterelő ingerek tudatos kizárása, kudarc, nehézség legyőzése. Újrakezdés, ismétlés fontosságának önálló felismerése.

C: Kommunikációs képességek fejlesztése:

Összefüggő, tartalmilag ép beszéd megerősítése, javítása. Nyelvi megnyilatkozások formai követelményeinek figyelembe vétele, alakítása. Szóbeli/írásbeli szöveg értelmezése. Hiányos szabályismeret, automatizálás hiánya miatti beszédhiba következményeként fellépő helyesírási problémák okainak feltárása, korrigálása.

3. Harmadik pedagógiai szakasz (7-8 évf.)

Ebben a pedagógiai szakaszban az ismeretbővítés-rendszerezés, az egyes tudományterületek felé való kitekintés, az önálló életvezetésre való felkészítés kerül előtérbe.

E pedagógiai szakasz végén kínálkozik az első kilépési pont, amikor az alapozó képzés iskoláiból, középfokú iskolába léphetnek a tanulók, ami elsősorban speciális szakiskolai képzésbe való betagozódást jelent.

A fejlesztésnek fokozottan kell szolgálni a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, céltudatos feladat és munkavégzést.

A társadalmi integráció érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, megerősítése.

A konfliktuskerülő és feloldó magatartás tudatos alakítása. Felkészítés a családi szerepekre, önálló életvezetésre. Társadalmi szabályok, normák, törvények elfogadására való készség kialakítása.
Törekvés a fennálló szubkulturális, szociális hátrányok felszámolására, kortárscsoportba való visszavezetésre, beilleszkedésre.
A teljes tantárgyszerkezet és a műveltségi területek oktatásának közös követelményei megegyeznek a Nemzeti alaptanterv elvárásaival.
A tanulásban akadályozott tanulók eredményes személyiségfejlesztése érdekében a közös követelmények területeit, három egységgel kívánjuk kiegészíteni és érvényesíteni valamennyi műveltségi területen:
. Társadalmi beilleszkedés:
. Gondolkodás, megismerés.
. Pedagógiai-egészségügyi habilitáció-rehabilitáció

A: Társadalmi beilleszkedés:

A gyermeki természete figyelembe véve elvárható, hogy az alapiskolázás során tanulóink a mindennapi együttélésben a társadalom által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítsanak el. Az őket körülvevő személyek cselekedetei magatartási mintaként szerepeljenek, amelyek közül egyéniségüknek megfelelően tudnak válogatni.
A helyes magatartási normák, minták, szabályok megismerése, gyakorlása során jussanak el a szabálytudatig, elfogadásig, szabályazonosulásig.
Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdekütközések de léteznek kompromisszumok is.
Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdekütközések de léteznek kompromisszumok is.
Ítéljék el a testi erővel, a hatalommal, tekintéllyel való visszaélést.
Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.
Tevékenységeik, cselekedeteik során mutatkozzon meg az együttműködés, önzetlen segítés, az egészséges versenyszellem játékban, tanulásban, alkotásban, mozgásban.

B: Gondolkodás és megismerés

A tanulásban akadályozott tanulók sikeres vagy sikertelen iskolai pályafutása döntően a megismerési, gondolkodási képességek fejlődésétől, fejleszthetőségétől függ.

A fejlesztésért felelő pedagógiai környezet, szakembercsoport feladata, hogy az akadályozott, vagy sérült funkciókat fejlessze.

A tanulóktól elvárható, hogy a megismerési, gondolkodási képesség fejlődése érdekében munka és tanulási szokásokat sajátítsanak el. Legyenek képesek az adott személy, tárgy, jelenség, probléma kapcsán a minőségi és mennyiségi adatok pontos észlelésére. Tudjanak egyszerre legalább 2 forrásból érkező információra figyelni, utasításokat kiválasztani.

Megfigyeléseiket, megoldásaikat tudják szóban, írásban, rajzban megjeleníteni, kifejteni, új helyzetben alkalmazni.

C: Pedagógiai és egészségügyi habilitáció, rehabilitáció:

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs és rehabilitációs nevelés célja: a tanulásban akadályozott fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja.

A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok, az iskola helyi tantervének részeként működnek. Megjelennek tantárgyi témaként, önálló fejlesztési programként. A tevékenység megtervezésekor a következő elveket tartjuk szem előtt:

- A habilitációs-rehabilitációs tevékenységet előzze meg olyan pedagógiai diagnosztizálás, amely pontos képet ad a gyermek ismeretiről, fejlettségi szintjéről, az alulteljesítés okairól.
- A tanuló hiányos iskolakészültsége, fejlődési lemaradása, pusztán funkció tréninggel nem pótolható. A tudáselemek, ismeretek elsajátítása többféle képesség együttes meglétét, működését feltételezi. Ugyanakkor a képesség fejlesztése nem függetleníthető az ismeretek, tevékenységek rendszerétől. Ezért a foglalkozásokon központi szerep jut a műveleteknek, feladatoknak, a lemaradás okaira irányuló fejlesztő gyakorlatoknak.
- A habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokon – a tanuló életkorának, fejlettségének ismeretében– egyidejűleg és egymással kölcsönhatásban kell korrigálni a beszédet, a megismerő tevékenységet, a cselekvésszabályozást, a mozgást, a tájékozódást. Tág teret kell adni a tanuló önállóságának, a saját elgondolás érvényesítésének.

IV. A továbbhaladás követelményei:

A tanulásban akadályozott tanulókat nevelő intézmények számára a továbbhaladáshoz szükséges minimális teljesítmény meghatározott.

A minimumnak minősített tananyagot a szükséges idő ráfordításával mindenkinek meg kell tanítani. Csak a minimum tartalmakon kívüli anyagrészek esetében engedhető meg, hogy minden tanuló annyit és olyan színvonalon sajátít el belőle, amennyit a rendelkezésre álló idő alatt képes. Ez adhat alapot az iskolák közti átjárhatósághoz.
Nemzeti alaptanterv által megjelölt 10 műveltségi területtel szemben, a TAP általános iskoláiban 9 jelenik meg. Az élő idegen nyelv tanítása tantervi szinten nem vállalható fel.
Integrált keretek között nevelt, tanulásukban akadályozott tanulók fejlesztésénél a iskolánk pedagógiai programját kell alkalmazni.
A fejlesztéshez, a rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéniesített neveléshez, szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai-tanári végzettségre van szükség.
Amennyiben a gyermek állapota megkívánja, úgy más szakembert (pszichológus, konduktor) is be kell vonni a munkába.

Műveltségi területek:

1. Anyanyelv és irodalom
2. Matematika
3. Ember és társadalom
4. Ember és természet
5. Földünk és környezetünk
6. Informatika
7. Művészetek
8. Életvitel – gyakorlati ismeretek
9. Testnevelés és sport

Alapdokumentumaink:

- Nemzeti Alaptanterv
- Sajátos nevelési tanulók alaptanterve

Sajátos nevelési tanulók integrált oktatásának óraterve:

Alsó tagozaton:

Évfolyam	1 – 4. osztály
Alapkultúrtechnikák (magyar nyelv és irodalom, matematika)	12,5 óra
Rehabilitációs óra	3 óra
logopédia	1 óra

Felső tagozaton:

Évfolyam	5 – 8. osztály
Alapkultúrtechnikák (magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, történelem)	11 óra
Rehabilitációs óra	3,5 – 4 óra
logopédia	1 óra

IV. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;

megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység

feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) <u>Családlátogatás.</u>

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) <u>Szülői értekezlet.</u>

Feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- A szülők tájékoztatása

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- Pályaválasztási tanácsadás

➢ A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

f) Az IPR-en belül három havonta találkozó szervezése a szülőkkel és a tanulókkal.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével;
  (Sportnap, Művészeti Nap, Hunyadi napok program, kirándulások, egészségnap)
- közös rendezvények (Pl. jótékonysági rendezvény)

A szülő kérheti:

- Gyermeke napköziotthoni ellátását
- Gyermek reggeli és délutáni ügyeleti elhelyezését reggel 7 és du. 16 óra között
- Megfelelő ok esetén gyermeke felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
  - szaktanártól,
  - osztályfőnöktől,
  - fejlesztő pedagógustól,
  - iskolatitkártól
  - az iskola vezetőitől.

Kapcsolattartás az Iskolaszékkel:

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen jó. Kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái:

alkalmi beszélgetés
fogadóórák
szülői értekezletek (évi 2 alkalommal)
telefonos megbeszélések szükség szerint

A diákok legfőbb képviseleti fóruma a DÖK.

A DÖK segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai az osztályok által választott DIÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé.

Delegáltakat küld az Iskolaszékbe, és diákparlamentre.

Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei:

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése az Országos diákparlamentek előtt.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségévek, a diákok kéréseinek továbbítása
- Diákrendezvényeken pedagógusok aktív részvétele (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás)
- Diákok bevonása a pedagógiai értékelésbe. (IMIP mellékletét képező kérdőív)

6. Továbbfejlesztésének lehetőségei:

- Az IMIP-ben meghatározott módszerekkel kérjük ki a szülők és a tanulók véleményét (az iskola minőségbiztosítási kézikönyvének kérdőívei).
- Iskolai klubok létrehozása (egészségnevelési klub).
- Az IPR bevezetésével a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szüleivel való kapcsolattartás kialakítása.

V. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

JOGI HÁTTÉR

- A kötelező (minimális) eszközöket és felszereléseket meghatározó 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 7. melléklete.
- Kt. 124. § (20) bekezdése értelmében kötelező eszköz és felszerelésjegyzék alkalmazása.
- Kt. 128. § (17) és 132. § (11) jegyzékben foglaltak végrehajtásának ütemterve.

BEVEZETŐ ÉS KEZDŐ SZAKASZ

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják (tantermenként 1-1): írásvetítő, diavetítő, fali vetítővászon, televízió, videó lejátszó, kazettás magnetofon, CD-lejátszó.
2. A ***magyar nyelv és irodalom*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
   Képek, betűkártyák, szótagkártyák, hívóképek, írott és nyomtatott ABC (falikép), kis és nagybetűs nyomtatott ABC (falikép), betűsín, írott kis és nagy ABC, bábok (10 darab), fali tablók, (hangtani ismeretek, szavak alakja, jelentése, a szó, a mondat), gyermeklexikon (10 darab), szólások, közmondások könyve, nemzeti jelképek (fali tabló), fali táblák: (igék, az igenév, a teljes hasonulás, mondat, az állítmány fajtái, a jelzők rendszere, ok és célhatározó), történelmi arcképsorozat, helyesírási szabályzat és szótár (10 darab).
3. A ***matematika*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
   Űrmértékek (cl, dl, l), demonstrációs óra, táblai vonalzók, táblai körző, számkártyák (1-1000-ig), helyi érték táblázat, kéttányéros mérleg és súlysorozat, hőmérő, színes rudak, pálcika, korong, logikai készlet, táblai logikai készlet, szorobán (tanári, tanulói).

4. A ***környezetismeret*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Az idő (oktatótábla), iskolai iránytű, Magyarország domborzati térképe, Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel, szobai hőmérő, borszeszégő, fémcsövek, mérőpoharak, tálak, kémcsőállvány, domborított földgömb, videokazetták: (Életközösségek I., Életközösségek II., Életközösségek III., Életközösségek IV., Vadon nőtt gyógynövényeink, Dunántúli középhegység, Dunántúli dombvidék, Alpokalja, Testünk, Közlekedés szabályai), homokasztal, tanulói kísérleti dobozok, ásványok, magyar nemzet jelképei (fali tabló).Élő természet (diapozitívok), nagyító, szűrőpapír.

5. A ***ének-zene*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob, gitár, furulya, szintetizátor, pianínó, textil kottakirakó, 5 vonalas vászontábla, ritmuskészlet, hangvilla, hangsíp, CD lejátszó, magnetofon. Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n.

6. A ***rajz*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Diapozitívok, diavetítő, színes televízió, video lejátszó, fali demonstrációs eszközök.

7. A ***technika*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Olló, kés, vonalzó 40 darab, mintázó eszközök 20 darab, gyurmatáblák, ár, harapófogó, kalapács, reszelő, kúposfogó, fürész, szög, építőkocka (fa), szövőkeret 30 darab, csiszolópapír.

8. A ***testnevelés*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Síp, stopper óra, fürdőszoba mérleg, gumilabda, babzsák, ugrókötél, kislabda, tornapad, tornazsámolyok, medicinlabda, karika, jelzőszalagok, ugrószekrény, dobbantó, tornaszőnyeg, bordásfal, mászókötél, mérőszalag.

ALAPOZÓ ÉS FEJLESZTŐ SZAKASZ

1. A ***magyar nyelv és irodalom*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Írói arcképsorozat (3 darab), magyar értelmező szótár (5 darab), helyesírási tanácsadó szótár (5 darab), életrajzi lexikon (1 darab), helyesírási szabályzat és szótár (20 darab), hanganyag: (népdalok, népmesék, János vitéz, versek (Petőfi, Arany), Rege a csodaszarvasról, népballadák, Arany: A walesi bárdok, Toldi, Janus Pannonius, Balasi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór művei, Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei,

megzenésített versek, videofilmek: Rab ember fiai. Könyv (Népmesegyűjtemények, O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások, Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (5 darab), Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (5 darab). Fali tablók (Magyar nyelvemlékek, nyelvcsaládok). Egyéb eszközök (Petőfi diasorozat, fogalmazás 5. diasorozat, Arany János: Toldi diasorozat, Petőfi, Arany, Vörösmarty diafilm, A főnév (oktatócsomag), Móricz Zsigmond: Hét krajcár diafilm, Ady és a nyugatosok, József Attila diafilm.

2. Az ***idegen nyelv*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Erzsébet Sződy: Practise together 1-2. (tankönyv, hangkazetta), Erzsébet Sződy: Practise more together 1-2. (munkafüzet), Bernard Hartley - Peter Viney: Streamline English – Departures (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta), Bernard Hartley – Peter Viney: Streamline English – Connections (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta), Kovácsné Jendrek Anikó: Angol nyelvtan 1-2. (foglalkoztató munkafüzet kisiskolásoknak kezdő szinten), Szendrő Borbála: Képes brit és amerikai angol-magyar módszertani tematikus szótár, Országh László: Angol – magyar, Magyar – angol nagyszótár, A Dozen Stories – Tucatnyi történet (angol – magyar fordítási gyakorlatok kezdőknek és középhaladóknak. Szerkesztette: Radányi László), tesztek, társalgási témakörök, nyelvi labor.

3. A ***matematika*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Táblai körző fa (2 darab), táblai vonalzó 45°-os fából (5 darab), táblai vonalzó 60°-os fából (5 darab), táblai szögmérő fából (5 darab), méterrúd fából (5 darab), összerakható m^3 (5 darab), alaphálók, alapábrák (2 darab), nagy matematikusok arcképei (5 darab), sík és mértani modellezőkészlet (2 darab), számegyenes, koordinátarendszer (írásvetítő fólia), helyiérték táblázat (írásvetítő fólia), oszthatósági szabályok (falitérkép), százalékszámítás (falitérkép), kétkaros mérleg és súlysorozat, hatványozás azonosságai (falikép), halmazok (falikép), derékszögű koordinátarendszer (írásvetítő fólia), lineáris függvény (falikép), másodfokú függvény (falikép), abszolút érték függvény (falikép), mértékegységek (falikép), területszámítások (falikép), kocka, téglatest (testek), űrmérték sorozat, szétszedhető dm^3, tükrözés (falikép), terület és kerületszámítások (falikép), négyszögek kerülete, területe (falikép), a kör kerülete, területe (falikép), szögpárok (falikép), hasábok (falikép), eltolás (falikép), Pitagorasz-tétele (falikép), az egyenes körkúp, gúla (falikép), az egyenes henger, gömb (falikép), műanyag henger, műanyag kúp,

műanyag gúla, műanyag hatszög alapú hasáb, műanyag ötszög alapú hasáb, testek felszíne, térfogata (falikép), algoritmus folyamatábra (falikép).

4. A ***történelem*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Falitérképek (tananyaghoz kapcsolódóan), videokazetták (tananyaghoz kapcsolódóan), egyéb(írásvetítő transzparens, transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam), diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam), A magyar államcímer története (falikép), Magyar történeti áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép), A középkori társadalom (falikép), tanulói egységcsomag az 5. és a 6. osztályos történelem tanításához, forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához).

5. A ***természetismeret és a földrajz*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Terepasztal, 5-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához, 5-8. osztályos írásvetítő fólia-sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításhoz, kőzetgyűjtemény, 5-8. osztályos táblai vaktérkép sorozat, hőmérő (15 darab), iránytű (15 darab), térképjelek, földgömb (10 darab), tellurium, falitérképek (a tananyaghoz kapcsolódóan).

6. Az ***informatika*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Pentium típusú számítógépek (15 darab), monitor (SVGA) (15 darab), billentyűzet (15 darab), egér (15 darab), CD meghajtó 40x (3 darab), hangkártya + hangfal (3 darab), projektorr (1 darab), Modem MR 56 SVS-EX 2 (1 darab), tintasugaras nyomtató (1 darab), fali tablók (A számítógép belső felépítése (IBM – 02), Az input – output eszközök csatlakoztatása, A billentyűzet), alapvető programok (WINDOWS 98 vagy 2000, OFFICE 97 vagy 2000, Szoftver az Internet hálózatban való működtetéséhez, Comeinus Logo).

7. A ***rajz*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Műanyag, átlátszó hengerek, gúlák, képsíkrendszer a vetületi ábrázoláshoz, műanyag, átlátszó kocka, tégla, demonstrációs testek (fa), videofilmek (Képzőművészet a honfoglalás idején, A román stílus, A gótika, Reneszánsz, XIX. század művészete, XX. század művészete, Pásztorkodás a Hortobágyon, Testbeszéd, gesztus)

8. Az ***ének-zene*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Pianínó, a Kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen, videofilmek (tánctípusok, jeles napok népszokásai), ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

9. A ***biológia*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
   Biológiai egységcsomag, bonctű, csíráztató, diapozitívek az 5-8. osztályos biológia tanításához, kézi nagyító (15 darab), metszettároló, mikroszkópizáló lámpa, mikroszkóp, szilvafa virága (modell), burgonya virága (modell), oktatótáblák (almafa, rovarok, lepkék, szarvasmarha házityúk, erdők legjellemzőbb élőlényei, fenyő, erdei pajzsika, kocsányos tölgy virága, ehető és mérgező gombák, keresztes pók, mókus, sün, szarka, róka, hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei (görény, sáska, ürge, varjú, folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei, rák testfelépítése), sertés koponya, juh koponya, madár csontváz, emlős csontváz, fogtípusok, lábtípusok, szarvas vagy őzagancs, hal csontváz, béka csontváz, fürge gyík csontváz, nemzeti parkjaink (falitérkép), fali tablók (A sejtmag nélküli egysejtűek, Szivacsok, csalánozók, Gyűrűsférgek, Puhatestűek, Ízeltlábúak, Gerincesek, Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok, Nyitvatermők, Zárvatermők, A lomblevél működése, A virág és virágzat, Termések, terméstípusok, Fásszár keresztmetszete, Egyszikű szár keresztmetszete), az emberi bőr (bőrmetszet), emberi csontváz, csípőcsont, csövescsont koponya, emberi torzó, lapos és csöves csont metszete, emberi nyelv fogakkal (modell), légzés (oktatótábla), szív-modell, vese (metszet), az emberi szaporodás (8 db-os oktatótábla), szem (modell), hallás és egyensúly szerv (modell), emberi fejmetszet, fül (modell).

10. Az ***egészségtan*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
    Videofilmek (Az élelem, Alapvető élelmiszerek, Az izmok és a mozgás, A dohányzás és az egészség, Vigyázz a gyógyszerekkel, Járvány, avagy a gyermek kábítószer, alkohol, Ép testben ép lélek, Az emberi szervezet reprodukciós rendszere)

11. A ***kémia*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
    Kémcső (50 darab), főzőpohár (25 darab), óraüveg (10 darab), borszeszégő (10 darab), kémcsőfogó (10 darab), vasháromláb (8 darab), azbesztháló (8 darab), vízbontó készülék (1 darab), kalotta molekulamodell (1 garnitúra), pálcika modell (1 garnitúra), mágneses atommodell (1 garnitúra), kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 darab), fali tablók (Atomok elektronvonzó képessége, Fémek jellemerősségi sora, Periódusos rendszer, Elektronhéjak kiépülése), oktatótáblák (Fémek reakciói vízzel,

Fémek reakciói savval, Sav-bázis reakció, Közömbösítés, Redukció a redukáló sorban, Peptidkötés), videokazetták (Ismeretlen ismerős a víz, Kincsek a homokban és a bányákban, A fémek általános jellemzése, A víz, Az élet elemei, Levegő, tenger, kőzet, Atom és molekula, A víz egy csodálatos nyersanyag, A konyhasó, Tűzijátéktól a házépítésig, A magyar ezüst, az alumínium, Az év fém a vas, Lidércfény és nitrátos vizek, Kénsav a felhőből és a gyárból, Szabadon és kötve, Atom és molekula), írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 darab).

12. A ***testnevelés*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
Ugródomb (1 darab), magasugrómérce fém (2 pár), magasugróléc (2 darab), maroklabda (40 darab), súlygolyó (1 kg-os, 3 kg-os, 5 kg-os, 4 kg-os), tornaszekrény (1 darab), gerenda (1 darab), dobbantó (1 darab), tornazsámoly (4 darab), medicinlabdák (20 darab), ugráló kötél, kézi súlyzók, mászókötél, kosárlabda, kézilabda, futball-labda, röplabda, nagy szőnyeg, kis szőnyeg, stopperóra, mérőszalag, pöttyös labda, tollas labda, tollas ütő, pingponghálló, pingpongütő, pingponglabda, karika, kapu hálóval.

13. A felső tagozatos ***technika*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
Fareszelő lapos 25x200 (15 darab), fareszelő gömbölyű 10x200 (15 darab), fareszelő fél gömbölyű 25x200 (15 darab), vasreszelő lapos 25x200 (15 darab), vasreszelő gömbölyű 10x200 (15 darab), vasreszelő fél gömbölyű 25x200 (15 darab), laposfogó (10 darab), kalapács 15-20 dekás (15 darab), csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó (15-15 darab), fafűrész (illesztő), vasfűrész (15-15 darab), lyukfűrész (10 darab), kézi fúró (amerikáner) (4 darab), lemezvágó olló (10 darab), faliképek a fa megmunkálásáról (5 darab), szerelőkészlet, gépelemek tanításához (4 darab), elektromos szerelőkészlet I-II. (4-4 darab), asztali fúrógép (állványos) (1 darab), asztali körfűrész (1 darab), A gépek (fali tabló) (3 darab), kerékpár (1 darab), KRESZ-táblák (oktató táblák) (1-1 darab), LEGO-DACTA építőkészlet (4 darab).

14. A felső tagozatos ***technika és életvitel*** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
Gáztűzhely, vasalódeszka, varrógép, mikrohullámú sütő, elektromos habverő, konyhai mérleg, evőeszközök, tányérok, műanyag tálak, lábosok, fazekak, palacsintasütő, poharak, tepsi, reszelők, tojásszeletelő, szűrő –és merőkanalak, leveses és pecsenyés tál, fűszertartók, mosogatótálak, gyúródeszka.

VI. Informatikai stratégia

Informatikai hálózat

Az intézmény rendelkezik folyamatosan korszerűsödő és bővülő informatikai hálózattal. Jelenleg a főépületben található ez a hálózat (Szécsényi út 1.) 1618 kbps adatforgalmi sávszélességgel szolgálja ki a munkaállomásokat. Ezek száma: 24 darab. Gépeink száma, digitális tartalmak és az iskola képzési struktúrája indokolttá tenné a magasabb sávszélességet. Az aktív eszközeink sWith és rádiós routher. WiFi hálózattal rendelkezünk. Intézményünk nincs teljesen lefedve, így nem minden termünkben lehetséges a helyi és a világháló elérése. A kiépített hálózati rendszerünk viszont tudja fogadni a tantermi csomagot.
Jelenleg egy számítástechnikai szaktanteremmel rendelkezünk.

IKT eszközök fogadása

A tantermi csomagok védelmét a tantermek zárhatósága biztosítja. A notebookokat mobil állományként használjuk, érintő felületes interaktív táblákat igényeltünk. Interaktív táblával nem rendelkező tantermekben szabad falfelülettel biztosítjuk az IKT eszközök használatát. Rendelkezésünkre áll két darab mobil gyöngyvászon. Elektromos csatlakozók minden használati helyszínen rendelkezésre állnak.

A hordozható eszközök tárolása a tantestületi szobában, zárt szekrényben történik.

A karbantartási munkálatokat az intézmény számítástechnika tanára oldja meg, szükség esetén szakszervizzel együttműködve.

Tartalom szolgáltatás

Intézményünk nem rendelkezik önálló web szerverrel, de a helyi önkormányzat, mint fenntartó szerv, helyet biztosított Varsány község web-szerverén.
Így lehetővé válik, hogy a világ bármely pontján megjeleníthessük az intézményről elhelyezett tartalmakat.

Központi adatszolgáltatásunk elektronikus felületen történik.

Adatvédelem és biztonság

A munkaállomások védelme, szerverek védelme, antispan tartalmak szűrése, adathalászat meggátolására a szerveren és a munkaállomásokon a tűzfal megfelelő beállításával és agresszív vírus irtók alkalmazásával védekezünk.

Pedagógiai hozzáadott érték

A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő tudás és kompetenciák megszerzésére irányuló kompetencia alapú tanulás elterjesztésének egyik meghatározó és tartalmát tekintve egyre lényegesebb eleme a diákok IKT kompetenciájának fejlesztése.

Ez a kompetencia elem olyan képességeket és jártasságokat hivatott kialakítani és fejleszteni a tanulókban melyekkel lehetővé válik a főbb számítógépes alkalmazások használata, az elektronikus média útján történő kommunikáció, az együttműködő kapcsolatépítés és kutatás.
Az IKT kompetenciafejlesztés felöleli az egyszerű és komplex információk megkeresését, összegyűjtését, feldolgozását és ezek kritikus alkalmazását, valamint azon eszközök használatának ismeretét, melyekkel a felsorolt tevékenységek elvégezhetők.
A TIOP 1.1.1-es sikeres pályázatunk részben lehetővé tette az IKT kompetenciafejlesztéshez szükséges eszközös (digitális táblák, számítógépek) beszerzését, valamint tanáraink általános pedagógiai és szakmódszertani továbbképzését.

A tantestület tagjai megismerkedtek az új fejlesztési lehetőségekkel. A szabadon felhasználható online közismereti és szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó tananyag és tanórai gyűjtemények megteremtik az iskolai IKT kompetencia fejlesztés alapját.
Az IKT kompetencia tanórai fejlesztése általánossá vált iskolánkban, diákjaink rendszeresen használják tantárgyi ismeretszerzésre az internetet, házi dolgozatok elkészítésére a szövegszerkesztő programokat.
Aktívan használják az e-mailes kommunikációt, egymással és tanáraikkal is.

Tanulóink tanórákon megtanulják, hogy az informatikára ne csak, mint tantárgyra, hanem mint eszközre tekintsenek, egy olyan eszközre, mely az ismeretszerzést, információ feldolgozást és a kapcsolattartás új formáit kínálja.

Intézményünk megteremti minden tanulója számára, hogy számítógépes alapismeretekkel kezdje meg középiskolai tanulmányait.

B. HELYI TANTERV

I. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS A KÖVETELMÉNYEK

1. Az iskola egyes évfolyamain az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

Tanév	***Évfolyam***							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2006/2007	NAT2003	NAT2003	NAT2003	TCS KT	TCS KT	TCS KT	TCS KT	TCS KT
2007/2008	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	TCS KT	TCS KT	TCS KT	TCS KT
2008/2009	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	TCS KT	TCS KT	TCS KT
2009/2010	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	TCS KT	TCS KT
2010/2011	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	TCS KT
2011/2012	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003
2012/2013	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003	NAT2003

KT = Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervek alapján 2001-ben felülvizsgált és elfogadott helyi tanterv. (28/2000. (IX. 21.) OM rendelet)

TCS KT = Tananyag és óraszámcsökkentéssel módosított kerettantervre épülő helyi tanterv (10/2003. (IV. 28.) OM rendelet)

NAT2003 = A 2003-as nemzeti alaptantervre épülő helyi tanterv. (A KT 2003. évi módosítása)

2. Az iskolában az egyes általános iskolai oktatás évfolyamain tanított tantárgyak és azok óraszámait az alábbi táblázatok (óratervek foglalják össze:

- 2/a: kötelező órák számának alakulása 2003-2013
- 2/b: bevezető és kezdő szakasz (NAT2003 szerint) (1. sz. melléklet)
- 2/c: alapozó és fejlesztő szakasz (KT szerint) (2. sz. melléklet)
- 2/d: alapozó és fejlesztő szakasz (NAT2003 szerint) (3. sz. melléklet)
- 2/e: alapozó és fejlesztő szakasz (az emelt szintű angol órák óraszámai)

2/a: Kötelező órák számának alakulása 2003 – 2013.

Tanév **Évfolyam**	**2003/ 2004**	**2004/ 2005**	**2005/ 2006**	**2006/ 2007**	**2007/ 2008**	**2008/ 2009**	**2009/ 2010**	**2010/ 2011**	**2011/ 2012**	**2012/ 2013**
1.	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
2.	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
3.	22,5	22,5	20	20	20	20	20	20	20	20
4.	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
5.	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
6.	25	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
7.	27,5	27,5	25	25	25	25	25	25	25	25
8.	29	27,5	27,5	25	25	25	25	25	25	25

2/e: alapozó és fejlesztő szakasz (az emelt szintű angol órák óraszámai)

Tantárgy	Heti óraszámok (a kötelező óraszám feletti)											
	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	I.félévi óraszám	II.félévi óraszám	Éves óraszám	I.félévi óraszám	II.félévi óraszám	Éves óraszám	I.félévi óraszám	II.félévi óraszám	Éves óraszám	I.félévi óraszám	II.félévi óraszám	Éves óraszám
Angol	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74

3. Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervi modulórák a tantervben önálló óraként szerepelnek az általános iskolai oktatásban.
   - Értékelésük a kötelező tanítási órák tantárgyainak értékelésével azonos.
   - Beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe a kötelező tanítási órák tantárgyainak megfelelően történik.

a)	A tánc és drámát	-	magyar nyelv és irodalom szakos tanár, ill. tanító
b)	Egészségtant	-	biológia szakos tanár
c)	Mozgókép és médiaismeret	-	rajztanár
d)	Ember és társadalom ismeret, etika	-	hitoktató
e)	Hon –és népismeret	-	történelem szakos tanár, ill. tanító
f)	Informatika	-	informatika szakos tanár fogja tanítani.

4. Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervi rendeletben meghatározott szabadon tervezhető órák számának felhasználása évfolyamonként, az általános iskolai oktatásban (NAT szerint oktatott tanulók esetében):

1. évfolyamon

matematika	heti	0,5 óra
testnevelés	heti	0,5 óra

2. évfolyamon

matematika	heti	0,5 óra
testnevelés	heti	0,5 óra

3. évfolyamon

matematika	heti	1 óra

4. évfolyamon

matematika	heti	0,5 óra

5. évfolyamon

magyar nyelv és irodalom	heti	1 óra
matematika	heti	0,5 óra
ének-zene	heti	0,5 óra

6. évfolyamon

matematika	heti	1 óra
informatika	heti	0,5 óra
ének-zene	heti	0,5 óra

7. évfolyamon

matematika	heti	0,5 óra
ének-zene	heti	0,5 óra

8. évfolyamon

matematika	heti	1 óra

5. A nem kötelező órakeret felhasználása évfolyamonként az általános iskolai oktatásban (NAT szerint oktatott tanulók esetében):

1. évfolyamon:

rajz	heti	0,5 óra
technika és életvitel	heti	0,5 óra

2. évfolyamon:

rajz	heti	0,5 óra
technika és életvitel	heti	0,5 óra

3. évfolyamon:

technika és életvitel	heti	0,5 óra
testnevelés és sport	heti	0,5 óra

4. évfolyamon:

informatika	heti	0,5 óra
testnevelés és sport	heti	0,5 óra

5. évfolyamon:

technika és életvitel	heti	0,5 óra
emeltszintű angol	heti	2 óra

6. évfolyamon:

technika és életvitel	heti	0,5 óra
emeltszintű angol	heti	2 óra

7. évfolyamon:

technika és életvitel	heti	0,5 óra
testnevelés és sport	heti	1 óra
emeltszintű angol	heti	2 óra

8. évfolyamon:

ének-zene	heti	0,5 óra
testnevelés és sport	heti	1 óra
emeltszintű angol	heti	2 óra

6. Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel, az általános iskolai oktatásban.

   6.a). Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órakeret 20 %-át minden esetben ismétlő, összefoglaló, témazáró, gyakorló óraként használjuk fel.

7. Az általános iskolai oktatásban a nem kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyaknak nincs kötött tananyaga, minden esetben a tehetséggondozást helyezik előtérbe.
   Kivétel ez alól az emelt szintű angol nyelv tantárgy, melyet szintén a nem kötelező óraszámok terhére, csoportbontásban, szintfelmérés alapján jelentkező tanulók számára biztosítunk.

8. „Emelt szintű angol nyelv” tantárgy tanterve a helyi tantervek sorában

9. A ***sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában***, az iskola helyi tantervében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott tantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

   9.a). A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órakeret 20 %-át minden esetben ismétlő, összefoglaló, témazáró, gyakoroltató óraként használunk fel.

10. Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában tanított tantárgyak és azok óraszámait az alábbi táblázatok (óratervek) foglalják össze:

10/1-A A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása (alsó tagozat) (4. sz. melléklet)

10/1-B A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása (felső tagozat) (5. sz. melléklet)

11. Az oktatási miniszter által kiadott tantervi modul órák önálló óraként szerepelnek a tantervben a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában.

11.a).	Tánc –és dráma	-	magyar szakos nevelő, ill. tanító
	Informatika	-	informatika szakos nevelő
	Hon –és népismeret	-	történelem szakos nevelő, ill.tanító
	Média ismeretek	-	rajz szakos nevelő fogja tanítani.

12. Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervi rendeletekben meghatározott szabadon tervezhető órák számának felhasználása évfolyamonként, a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában (KNAT szerint oktatott tanulók esetében):

1. évfolyam

magyar nyelv és irodalom	heti	1 óra

2. évfolyam

magyar nyelv és irodalom	heti	1 óra

3. évfolyam

magyar nyelv és irodalom	heti	1 óra
matematika	heti	0,5 óra

4. évfolyam

magyar nyelv és irodalom	heti	1 óra
matematika	heti	0,5 óra

5. évfolyam

matematika	heti	1 óra

6. évfolyam

matematika	heti	1 óra

7. évfolyam

matematika	heti	1 óra
természetismeret (fizika, kémia)	heti	0,5 óra

8. évfolyam

matematika	heti	1 óra
természetismeret (fizika, kémia)	heti	0,5 óra

III. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

(A Kerettantervre épülő helyi tanterv és a NAT2003 helyi tanterv szerint oktatott tanulókra vonatkozóan)

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.).
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév február 20-ig szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
   - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
   - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
   - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
   - A taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján az iskolaszék évente meghatároz.
5. Az iskola a tankönyvvásárlási támogatás 25 %-át minden esetben tartós tankönyvek vásárlására használja fel.

III. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

III/1. Az általános iskolai oktatásban és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában a kerettanterv szerint oktatott tanulók, illetve a NAT2003 helyi tanterv alapján oktatott tanulók esetében

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 4-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
   - Az 1-4. évfolyamon az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
   - A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik.
   - Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
4. A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban:
   - Az ének-zene, a rajz, a számítástechnika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
   - a többi tantárgy esetében egy-egy témakörön belül.

   A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul a tanulóra vonatkozó iskolai tantervben előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei,

6. eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik. *(A Kerettanterv alapján készített helyi tanterv szerint oktatott általános iskolai és sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozóan (2 – 8. évfolyamon), valamint a NAT2003 helyi tanterv szerint oktatott 4. tanév végi és az 5 – 8. osztályos tanulókra vonatkozóan.)*

- A tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.
- A pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
  jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók egyes tantárgyi fejezeteket lezáró témazáró írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	***Érdemjegy***
0 – 33 %	elégtelen (1)
34 – 50 %	elégséges (2)
51 – 75 %	közepes (3)
76 – 90 %	jó (4)
91 – 100 %	jeles (5)

- A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre a Kerettanterv szerint átdolgozott helyi tanterv szerint oktatott általános iskolai és sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozóan.

a.) A kötelező tanítási órák tantárgyai közül:

- ***2-4. évfolyamon:*** magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, idegen nyelv (csak általános iskolai oktatásban), informatika (csak sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában).
- ***5. évfolyamon:*** magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv (csak általános iskolai oktatásban), matematika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hon –és népismeret, tánc és dráma.
- ***6. évfolyamon:*** magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, (csak általános iskolai oktatásban), matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, hon –és népismeret, tánc és dráma, egészségtan.
- ***7. évfolyamon:*** magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, (csak általános iskolai oktatásban), matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, etika.
- ***8. évfolyamon:*** magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, (csak általános iskolai oktatásban), matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, mozgókép és médiaismeret, egészségtan.

b). A nem kötelező (választható) tanítási óra tantárgya:

- ***5-8. évfolyamon:*** angol (csak általános iskolai oktatásban).

8. A NAT2003 helyi tanterv alapján oktatott 1 – 4. I. félévében a tanulók munkáját értékelő lapok segítségével értékeljük. (lásd 11. sz. melléklet)

Értékelés az 1-4 osztályban

A szöveges értékelés alapelvei

Az 1-2. osztályos tanulók szöveges értékelését az alábbi módon kívánjuk megvalósítani:

Az értékelés típusai:

- részletes szöveges értékelés félévkor az 1-2.osztályban valamint év végén az 1. osztályban,
- rajzok használata és/vagy szöveges értékelés a szóbeli és írásbeli feleleteknél, a diagnosztizáló méréseknél, a témazáró dolgozatoknál az 1-2. osztályban. Érdemjegyek és/vagy szöveges értékelés használata szóbeli, írásbeli feleleteknél, diagnosztizáló méréseknél, témazáró dolgozatoknál a 3-4. osztályban, a nem készségtárgyak esetén, az alábbi megfeleltetésekkel:

5 = kiváló,
4 = jó,
2-3 = megfelelő,
1 = felzárkóztatásra szorul.

Az értékelés funkciói:

Alapvető feladatnak tekintjük, hogy a szöveges értékelés

- konkrét, ugyanakkor egyénre szabott legyen,
- iránymutatást jelentsen a továbbhaladás tekintetében,
- tükrözze a tanuló önmagához és a követelményekhez viszonyított előmenetelét.

Az értékelés rendszerének összetevői:

A tanév során kapott értékelések (rajz/érdemjegy, ill. szöveg) mérlegelése alapján történik a tanuló félévi ill. év végi értékelése, munkájának összegzése. Hangsúlyos szerepet kapnak, duplán számítanak az összegző (szummatív) típusú felmérések eredményei (félévi, év végi, témazáró dolgozatok), szimpla , egyszeres értéke van az egyéb írásbeli ill. szóbeli számonkéréseknek.

Az értékelés időbeli megoszlása:

- félévi záráskor / igazgató, igazgatóhelyettes
- év végi záráskor/ igazgató, igazgatóhelyettes
- szóbeli és írásbeli feleletek esetén folyamatosan/
- témazáró dolgozatoknál a témakör befejezésekor/

A felelősök körének meghatározása:

- igazgató, igazgatóhelyettes: félévkor és év végén
- tanítók és szaktanárok: félévkor és év végén, szóbeli és írásbeli feleletek, témazáró dolgozatok, diagnosztizáló mérések esetén

Az értékelést végzők köre:

- tanítók és szaktanárok, akik az adott tantárgyat tanítják

A szöveges értékelés technikai kivitelezése

A 7. számú melléklet használatával kívánjuk megvalósítani a szöveges értékelést.
Egy példányt kap a szülő és gyermeke (tájékoztató füzet, ill. bizonyítvány mellékleteként), s egy példány az iskola irattárába kerül.

IV.AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA:

Írásbeli házi feladat kérése nem történhet meg abban az esetben, ha a tantárgyi óra pénteken és hétfőn is szerepel az órarendben.

Írásbeli házi feladat kérése a tanítási szünetekre (őszi, téli, tavaszi és nyári szünet) nem történhet meg, kivéve, a házi olvasmányok feldolgozása.

A szóbeli házi feladatok esetében a napi leckét tanóráról tanórára követően kérheti számon a nevelő.

Hosszabb terjedelmű memoriterek (kötelező versek, prózai részletek, stb.) esetében minimum egy tanítási hét határidő szükséges.

V. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

(a Kerettanterv alapján készített helyi tanterv és a NAT2003 helyi tanterv szerint oktatott, valamint a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozóan)

Kerettanterv alapján készített helyi tanterv szerint oktatott tanulókra vonatkozóan:

1. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 2-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2), érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
2. A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

   A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

   A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
3. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők (A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése a Kerettanterv alapján készített helyi tanterv és a NAT2003 helyi tanterv szerint oktatott 4. tanév végi és 5. – 8. osztályos tanulókra vonatkozóan.
4. A NAT2003 helyi tanterv szerint oktatott 1., 4. I. félév tanulóira vonatkozóan az értékelés szintén az alábbiak szerint történik meg, de érdemjegyet nem kap, a nevelő szövegesen értékeli a tanuló magatartását és szorgalmát.

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály –vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésére, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,

- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedésromboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

5. A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

6. A tanulók szorgalmának értékelésénél, a minősítésénél a 2-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk. (Kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint oktatott tanulókra vonatkozóan.)

7. A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
   A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni. (Kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint oktatott tanulókra vonatkozóan.)

8. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők. (Az iskolában oktatott minden tanulóra vonatkozóan. A NAT2003 helyi tanterv alapján oktatott 1 – 4. I. félévében szöveges értékelésben is megjelenik.)

   a) ***Példás*** (5) az a tanuló, aki:
      - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
      - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
      - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
      - munkavégzése pontos, megbízható,
      - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
      - a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

   b) ***Jó*** (4) az a tanuló, aki:
      - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
      - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
      - a tanórákon többnyire aktív,

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) ***Változó*** (3) az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) ***Hanyag*** (2) az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait többnyire nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

9. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,
- az iskola jutalomban részesíti.

10. Az iskolai jutalmazás formái:
    a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
        - szaktanári dicséret,
        - napközis nevelői dicséret,
        - osztályfőnöki dicséret,
        - igazgatói dicséret,
        - nevelőtestületi dicséret.
    b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
        - szaktárgyi teljesítményért,
        - példamutató magatartásért,
        - kiemelkedő szorgalomért,
        - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért

        dicséretben részesíthetők
    c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
    d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
    e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
    f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
    g) A tanulók jutalmazását 3 nagy csoportra osztjuk:
        - közösségi munka,
        - tanulmányi eredmény, szorgalom,
        - sporttevékenység.

    A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

11. Azt a tanulót, aki
    - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
    - a házirend előírásait megszegi, vagy
    - igazolatlanul mulaszt, vagy
    - bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

    büntetésben lehet részesíteni.
12. Az iskolai büntetések formái:
    - szaktanári figyelmeztetés,
    - napközis nevelői figyelmeztetés,
    - osztályfőnöki figyelmeztetés,
    - osztályfőnöki intés,
    - osztályfőnöki megrovás,
    - igazgatói figyelmeztetés,
    - igazgatói intés,
    - igazgatói megrovás,
    - tantestületi figyelmeztetés,
    - tantestületi intés,
    - tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

VI. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Motorikus próba: (Mérőlapok: 6. sz. melléklet)

Felmérések ideje: *Őszi időszak: szeptember-október*
Tavaszi időszak: április-május

Felelősök: Felelősök a mindenkori testnevelést tanító pedagógusok.

Adatrögzítés módja: Az adatok rögzítését a pedagógus év közben a felmérő füzetében és/vagy a számítógépen végzi.
Az alábbi összesítő táblázat kitöltésére, tanulónként, az év végén kerül sor hagyományos és/vagy elektronikus úton.

VII. A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

1. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet 4 – 8. évfolyamon, ha az általános iskola NAT2003 helyi tantervében „A továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 5 - 8. évfolyamon, valamint 4. évfolyam II. félévében minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
5. Ha a tanuló a 4 - 8. tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
6. Ha a tanuló a 4 - 8. évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
7. Ha a tanuló az 1 – 3. évfolyamon nem tesz eleget az előírt követelményeknek, osztályismétlésre csak szülői hozzájárulással kötelezhető.
8. A magasabb évfolyamba történő lépéshez 4 – 8. évfolyamon a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
   - Az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
   - Az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
   - Egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott.
   - Magántanuló volt.
9. A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

   4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret.

   5-6. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret.

   7-8. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz.

VIII. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét.

3. Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:
   - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
   - a szülő személyi igazolványát,
   - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt),
   - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
   - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
   - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

4. A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:
   - a tanuló anyakönyvi kivonatát,
   - a szülő személyi igazolványát,
   - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
   - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

5. A 2-8. évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgy(ak)ból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

6. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom

érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

7. Ha a körzeten kívül tanuló az 1. évfolyamra jelentkezik, vagy ha a 2-8. évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója e vélemények figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt értesíteni kell.

C. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

Az iskola 2011. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programban található tanterv 2011. szeptember 1. napjától bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2011. szeptember 1. napjától - 2015. augusztus 31. napjáig szól.

II. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2014-2015. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

III. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai program módosítására

az iskola igazgatója,
a nevelőtestület bármely tagja,
a nevelők szakmai munkaközösségei,
az iskolaszék,
az iskola fenntartója
tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az iskolaszék szülői, illetve diákönkormányzati képviselő útján az iskolaszéknek javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

IV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - az iskola fenntartójánál,
   - az iskola irattárában,
   - az iskola nevelői szobájában,
   - az iskola igazgatójánál,
   - a község óvodájában.

D. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

1. A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat 2011. augusztus 31-én tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

   Kelt: Varsány, 2011. augusztus 31.

   Az iskolai diákönkormányzat vezetője

2. A pedagógiai programot az Iskolaszék a 2011. augusztus 31-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

   Kelt: Varsány, 2011. augusztus 31.

   Az iskolaszék elnöke

3. A pedagógiai programot a Hunyadi Mátyás Általános Iskola dolgozói a 2011. augusztus 31. napján tartott ülésén elfogadta.

   Kelt: Varsány, 2011. augusztus 31.

   Igazgató

4. Az Általános Iskola pedagógiai programját Varsány község Önkormányzatának Képviselőtestülete 201. év október 10. napján tartott ülésén jóváhagyta.

   Kelt: Varsány, 2011.

   Polgármester

5. A Pedagógiai Program Egészségnevelési Programját az iskola – egészségügyi szolgálat illetékes munkatársai véleményezték, és egyetértettek az abban foglaltakkal.

   Kelt: Varsány, 2011. augusztus 31.

   iskolaorvos védőnő

6. A Általános Iskola pedagógiai programját Cigány Kisebbségi Önkormányzatának Képviselőtestülete 2011. év ……..hó ……..napján tartott ülésén jóváhagyta.

   Kelt: Varsány, 2011. ……..

   Cigány Kisebbségi Önkormányzat vezetője